



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Ordine. Liber Septimus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

LIBER SEPTIMVS DE SACRAMENTO ORDINIS.

CAPUT I

§. I.

Quid sit Ordo, & Quotuplex.

1. **O**Rdo, seu Ordinatio est signum sensibile, quo spiritualis potestas cum impressione Characteris tribuitur viro baptizato circa Eucharistiam, qua conficiendam, qua ministrandam.

2. Signatè autem dicimus (circa Eucharistiam) omnes enim Ordines relationem, seu habitudinem habent, sive remotè, sive proximè ad unicum Eucharistiæ sacrificium, vel conficiendum, vel ministrandum. Nam propterea licet illi plures sint, tamen, quia omnes habent prædictam moralem unitatem per eandem relationem ad Eucharistiam, unum sunt Sacramentum, lege Bellarmii, a & Marchinum. b

3. Ordines autem esse septem, id est, quatuor Minores, Ostiariatum, Lectoratum, Exorcizatùm, Acholitatum, tres verò Majores, nimirum Subdiaconatum, seu Hypodiaconatum, Diaconatum, & Sacerdotium, vel pueri non ignorant: quorum officia dilios citat, cam inferius.

4. Primam Tonsuram, & Cardinalatum non esse Ordines, Episcopatum verò non esse diversum Ordinem à Sacerdotio, sed ejus extensionem quandam, qua Episcopo datur potestas ordinandi Sacerdotes, Episcopos, & denique Archiepiscopatum, & Papatum non esse Ordines diversos ab Episcopatu, seu à dicta extensione Sacerdotis, satis sit innuere: Quina de legantur Doctores e passim.

5. Solum nota, ex eo, quod Episcopatus est extensio Sacerdotii, sequi, nullitè, & invalidè ordinari in Episcopum, cum, qui Sa-

cerdos non est, quia Episcopatus prærequirit essentialiter Sacerdotium; quod non ita est in aliis Ordinibus. Nam quamvis illicitè quis initiaretur v. g. Sacerdotio, si præcedentibus Ordinibus careret, validè tamen initiaretur, quia Sacerdotium non essentialiter, sed solum ex præcepto, illos alios Ordines supponit.

§. II.

An omnes sint Sacramentum.

1. **M**inores quatuor, esse Ordines, certum est, quia tales pronunciat Tridentinum: d & meritò, quia faciunt gradum, seu Ordinem in Ecclesia supra Tonsuram insignitos, quæ tonsura est janua, seu fundamentum Ordinum, non Ordo.

2. An verò Minorum horum Ordinum collationes sint Sacramenta, dissentiunt Doctores. Vasquez e latè probat non esse, Sanchez f tamen cum communiore, & probabiliore sententia esse, probat; quos Doctores, si estotium adi.

MAJORES.

3. Subdiaconatus collationem esse item Sacramentum, est longè probabilius: quamvis fatear, opinionem dicentem non esse, in censuram vocari non posse, eam enim nonnulli Docti sequuntur, vocantque probabilem.

4. Quod autem collatio Diaconatus sit Sacramentum, videtur accedere ad certitudinem fidei. Lege Aversam g loc. cit. sect. 3. tra. 1.

5. Denique Sacerdotium, & Episcopatum, prout includit Sacerdotium, de fide est, esse Sacramentum. At prout superaddit extensionem dictam §. præced. hu. §. licet probabile non

a Bellar. lib. 1. de Ordine c. 1.
b March. de Ordine p. 1. cap. 15.
c Bellar. lo. c. r. 50.
d Leand. de Ord. dist. 1. q. 5. c. 10.
e q. 14.
f Sanc. in exton. lib. 7. c. 10. dist. 9. Casp. de Ord. p. 3. n. 3.
g Quina de Ord. singul. 4. tra. 3.

d Triden. sess. 23. Can. 2. de Sacram. Ord. c. 1. q. 2. p. d. 17. Alioq. quosdam Leand. de Ord. d. 1. q. 6. f Sanc. de consil. 7. c. 1. d. Leand. de Ord. d. 1. q. 6. Aversam Ord. tra. 1. sect. 1. Casp. de Ord. p. 3. n. 3. g Aversam de Ord. tra. 1. sect. 3. tra. 1. c. 2. p. 1. cap. 1.

non sit de fide, est tamen certissimum esse Sacramentum, ut apud Vasq. aliosque citatos videre poteris.

6. Quoad proximum, illud ex dictis colligi debet, Ordinem, cum jam dixerimus, esse Sacramentum, unde suam producit gratiam, debere dignè ministrari ab Episcopo ordinante, & dignè recipi ab ordinato, id est, sine conscientia peccati mortalis, ut supra libro primo de Sacramentis in universum explicatum est. Sed difficultas propria hic se offert: An id sentiendum sit de omni Ordine, etiam de prædicta extensione; ita ut per quameunque indignam collationem, vel receptionem illorum, committatur novum numero peccatum?

7. Respondeo. Ita est sentiendum in sententia, quam, ut probabiliorum secuti sumus, docentem, eos omnes esse Sacramenta; multò magis de illa extensione, quam diximus, certò esse Sacramentum. At quia non potuimus negare probabile esse, Subdiaconatum, & Minores Ordines non esse Sacramenta, ut modò vidimus, idèd probabile etiam erit, ea ministrare, a vel suscipere, non esse saltem mortale.

CAPUT II.

De Materia, Forma, & Officiis primæ Tonsuræ, & Minorum Ordinum.

§. I.

Prima Tonsura.

1. **E**st deputatio ad canendum in Choro, seu Ecclesia. Et ad ejusdem obsequium.

2. Confertur ab Episcopo per abscissionem capillorum, loco materiæ, & per hæc verba, loco formæ, ab eodem Episcopo, & simul ab ordinando pronunciata. *Dominus pars hereditatis meæ, & pars meæ Deus in æternum.*

Dixi (loco materiæ, loco formæ) cum enim prima Tonsura Ordo non sit, vera materiæ, formæque non indiget: nam propterea, his omisissis, validè quis deputaretur ad obsequia prædicta, si quocumque alio modo, ipso consentiente, ad ea addiceretur ab Episcopo.

3. Officium primæ Tonsuræ est, deputare Fidelem ad canendum in Ecclesia, ob quam rationem vocatur his Psalmista, & ei imponitur, ut semel recitet septem Psalmos Penitentiales cum Litanis, & Precibus consequentibus. Destinatur item per ipsam Fidelis ad obsequium, & famulatum Ecclesiæ, unde sit capax beneficiorum Ecclesiasticorum, & aptus ad Ordines sequentes.

4. Ut autem id hæc occasione dicam, adverte, prædictas Orationes imponi ab Episcopo tum Tonsurato, tum cuilibet ordinato in Minoribus, & quidem semel, etiam si receperit simul dictam Tonsuram, & quatuor omnes Ordines: imponi, inquam, non sub peccato, sed sub consilio, & sicuti idem sentiendum esse de Matutino, & Missis, quæ l. c. c. 3. idem Episcopus imponit Ordinato in Sacris dicam a mox.

c March. cum Navarr. & Reginaldo. d Inf. c. 2. §. 4.

§. II.

Ostiaratus.

1. **E**st Ordo Ecclesiasticus, per quem datur potestas claudendi, aperiendi, & custodiendi Ecclesiam.

2. Ejus materia remota sunt claves Ecclesiæ, Proxima est porrectio, seu traditio clavium. Forma sunt illa Episcopi verba. *Sic age, quasi rationem Deo redditurus pro his rebus, quæ his clavibus includuntur.* Adduntur tanquam Ceremoniæ, aperire, & claudere fores ejusdem Ecclesiæ, & illi tradi campanulam, seu funiculum, quo ea ligatur, quibus ostenditur exercitium Ordinis, quem susceperunt.

3. Ostiarii munus est, aperire, claudere, custodire Ecclesiam, advocare, & admittere dignos, indignos excludendo, Campanas pulsare (explicat Gaspar f. Hurtadus, id intelligi, tempore sacrificii supellectilem Sacram custodire, denique aperire librum ei, qui est prædicaturus, quod tamen ultimum in usu certè non est.

c Leand. de Ord. d. 2. q. 10. ex March. l. c. tr. 2. p. 2. cap. 3. f. G. Hurte. de Ord. diff. 5. g. G. Hurte. ib.

§. III.

Lectoratus.

1. **E**st Ordo Ecclesiasticus, quo conceditur potestas Prophetias, & Scripturas legendi in Ecclesia.

Hh 2

2. Ejus

2. Ejus materia remota est liber continens Sacras Lectiones, id est, Epistolas, & Prophetias. Proxima est ejusdem libri traditio. Forma. *Accipe, & esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter, & viriliter officium tuum impleveris, partem cum iis, qui verbum Dei ab initio bene ministraverunt.*

3. Munus ergo Lectoris est legere prædictas Prophetias, & sacras Scripturas, etiam Evangelium, sed extra Missam, nam, in hac, est officium respectivè Subdiaconi, & Diaconi. Item ejusdem Lectoris est munus, Catechumenis baptizandis fidei rudimenta tradere. Olim panes, & fructus novos Lector benedicebat, minori tamen solemnitate, quam ea, quæ convenit ordinatis in Sacris, ut notat Gaspar a Hurtadus, verum hodiè id abrogatum esse, Marchinus b testatur.

a G. Hurt.
lo. cit.
b March.
de Ord.
tra. 2. p. 3.
cap. 3.

§. IV.

Exorcistatus.

1. **E**ST Ordo Ecclesiasticus conferens potestatem imponendi manus super energumenos, legendique exorcismos, ad Demones fugandos.

2. Materia ejus remota est liber Exorcismorum, Proxima ejusdem libri traditio; Forma. *Accipe, & commenda memoria, & habe potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive Catechumenos.*

3. Ejus ergo officium est manus imponere super Energumenos, atque exorcismos legere; Olim Exorcista edicebat Populo, ut, qui non communicant, darent locum aliis communicaturis, & aquam qua in ministerio Baptismi utitur erat Baptizans, infundebat, sed hodiè hæc, ipso non usu, abrogata esse, idem ibidem notat Marchinus.

§. V.

Acolythatus.

1. **E**ST Ordo Ecclesiasticus, quo datur potestas accendendi lumina, cereumq; accensum transferendi ad altare, & porrigendi Subdiacono Urceolos, pro Sacro Ministerio.

2. Materia remota hujus Ordinis est duplex, altera, est candelabrum cum cereo extincto, altera, sunt Urceoli vacui. Horum

traditio est materia proxima. Notatque Bonacina e satis esse, si unus Urceolus tangatur ab ordinando: Forma item duplex est. Altera. *Accipe, Cerojerarium cum Cereo, ut, ciat, te ad accendenda Ecclesia lumina mancipari in nomine Domini.* Altera. *Accipe Urceolos, ad suggerendum vinum, & aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi, in nomine Domini.*

3. Circa quæ, duplex est sententia, alii d affirmant Priorem, alii e Posteriorem, alii f utramque simul esse materiam, & formam adæquatam hujus Ordinis, & per ipsas imprimi Characterem. Omnes probabiliter.

4. Officium ergo Acolythi est præparare lumina ad Sacrificium, Cereum, ubi est legendum Evangelium, ferre: Diacono, & Subdiacono infervere, (nam inde dicitur Acolythus, latinè pedisequus) Aquam, & vinum in Urceolis ministrare, eisdemque vino, & aqua plenas eidem Subdiacono porrigere.

Acolythum immo, & ceteros quocumque Ordine, quamvis Minori, insignitos, immo & solum Tonfuratos posse licitè tangere vascula sacra, sed in quibus non sit Sanctissima Eucharistia g alibi docuimus.

§. VI.

Aliquot quaestiones de initiatis Tonfura, & Minoribus.

AN, HI, CUM INITIANTUR, Obligentur Sacram Eucharistiam sumere, & quid de aliis?

1. **P**rima Tonfura, & Minoribus initiatis, eo die, quo initiantur, obligantur, ne, Sacram Communionem suscipere, & per hanc occasionem, quid de aliis in Sacris?

2. Respondeo tribus dictis. Dico, Primò, Tonfura, & Minoribus initiatos non obligari. Primò, quia non adest Textus ad id obligans. Secundò, quia aliqua Rubrica sit fortè disponens, nullum indicat præceptum, unde solum continet consilium. Tertiò, Praxis idem persuadet, quando scilicet hi ordines conferuntur à Prandio.

3. Dico, Secundò, idem affirmari debere de Subdiaconatu, & Diaconatu propter duas priores rationes proximè dictas, semper sup-

supponendo, non esse alicubi peculiare præceptum.

4. Dico, Terriò, Sacerdotio initiatos omnino sub pœna culpæ mortalis communicare debere, quia debent participare de suo sacrificio.

2 Quinte de Ord. singul. 17 n. 2

AN PECCET QUIS, SI INITIATUR

Tonsura, & Minoribus, sine intentione ascendendi ad alios Ordines. Et quid de Episcopo, si id sciens, illum initiet.

5. Neutrum peccare mortaliter, b puto, quia nulla gravis deordinatio in hoc apparet, nec grave præceptum. Non ita in eo, qui Religionem ingreditur animo non perseverandi, quia hic decipit Religionem, dum aliter ejus expensis contra ejusdem Religionis voluntatem Lege Coninck. c

b Sanc. l. 7 mat. d. 31 num. 16

Coninck Layman G. Hur.

6. Dices. At Tridentinum d prohibet illos prima Tonsura ordinari, de quibus probabilis conjectura non sit, eos, non sæcularis judicii fugiendi fraude, sed ut Deo serviant, hoc vitæ genus eligisse?

Bonac. a. ligu ap.

Leand. de Ord. d. 7. q. 9. c. 10

Respondeo. Tridentinum loquitur de initiato ex intentione fugiendi judicium sæculare, non autem de intentione non ascendendi ad alios Ordines.

c Coninck de Ord. d. 20. nu. 105.

de Trident. sess. 25. c. 4

7. Quod si quæras, an is, qui contra Tridentinum initiatur ex intentione fugiendi dictum judicium, peccet mortaliter? Respondeo, esse duas sententias. Navarrus, e alique putant, peccare mortaliter. Sanchez f cum aliis, mortaliter non peccare.

de Ref. e Navarr. Barb.

March. Molles. a. ligue cum

8. Hanc posteriorem sequor, quia, nec Tridentinum imponit præceptum grave, nec gravem injuriam is, qui cum ejusmodi intentione ordinatur, irrogat, vel Ecclesia, vel potestati sæculari, quilibet enim uti potest sua libertate, in eligendo vitæ statu, esto deinde per accidens sequatur exemptio à sæcularibus, & esto sic ordinatus ad statum altiore non lit ascendere.

Leand. l. c. q. 11.

f Sanchez. l. c. G. Hur. Coninck.

Diana, Layman.

9. Verum peccatne saltem venialiter? Respondeo Sanchez g citatus, sic habet. Si Ordines Minores, aut primam Tonsuram accipiens, solum intendat declinare jurisdictionem fori sæcularis, nonnulla culpa est, quod deficiat recta intentio Ordines suscipiendi. Certe ex modò loquendi communi, illud (nonnulla) solum veniam notat. Quare si deinde Sanchez

Bonac. ap. Leand. l. c. g. Sanc. l. c. num. 17.

numero 18. dicit, non peccare Episcopum, si prædictum ordinem, intelligendus erit, (ne sibi sit contrarius) non peccare mortaliter, nam non posset effugere veniale, si sciens ad illud cooperaretur.

10. Notabile demum est illud, quod dicit Layman, nimirum, Rectores Academiae sine veniali solere, assumere Minores Ordines, absque intentione permanendi in Clericatu, sed solum, ut sic, possint Scholares Ecclesiasticos regere. Quæ Doctrina ostendit, posse adesse justam causam, unde, ne venialiter quidem peccetur.

AN PECCET IS, QUI MINORIBUS initiatur ob solam spem Beneficium Ecclesiasticum consequendi?

11. Marchinus b ad hanc quæstionem sic Responder. Si dicta spes sit causa principalis finalis, & primaria, mortaliter peccabitur, secus, si sit secundaria, & impulsiva. Quæ Doctrina confirmari potest ex D. Thoma docente, appetere Episcopatum ob divitias (intelligendus enim est principaliter) esse mortale.

h March. de Ord. tr. 1 p. 8. c. 1.

à nu. 13. i. S. Th. 2. q. 185. a. 1.

12. Profectò, si id, ita absolute dictum, verum esset, væ Sacerdotibus, væ Clericis, væ Fidelibus. Quotusquisque enim est, qui ob finem habendi temporalia ad spiritualia non moveatur?

13. Naviter igitur intelligendum est, quid sit hac in re moveri à lucro, vel simili spe temporalis, tanquam à fine, seu causa principali, ita ut mortaliter tunc peccetur. Certe est, cum quis ita moveretur ab hoc fine lucri, & ita spiritualia ad illud ordinat, ut velit legem Dei in re gravi negligere, dummodo eo lucro potiatur. Hanc profectò intentionem, si, vel Clericus, vel Episcopus habet in sua Ordinatione, peccare mortaliter non est dubium, deque hac loquitur S. Thomas.

At, si ejusmodi intentionem non habeat, sed ita velit finem illum lucri, media sua ordinatione, ut, sive expresse, sive tacite sit paratus, legem Dei non negligere, hunc certe difficile est, pronuntiare, mortaliter peccaturum, quamvis enim aliqua sit venialis deordinatio, spiritualibus uti, tanquam mediis ad temporalia, tamen, dum constat voluntas prædicta, esse gravis, & mortalis deordinatio.



In opusculo. r.10 nequaquam videtur. Lege nonnulla ad-
de Sacra. modum huc facientia in nostro opusculo, a
Missæ li. 2. de Sacra. Missæ,
c. 1. §. 1.

AN INITIATUS TONSURA, VEL
Minoribus peccet, si sine ulla causa
uxorem ducat, & à Clericatu
discedat.

14. Quamvis b aliqui nullam hic agnos-
cant culpam, tamen adesse venialem mihi e-
num. 7. probabile est, quia ejusmodi Clericus vide-
d Lib. 3. in tur recedere à statu, quem in ipsa receptione
Doc. ca. 11. Tonsuræ videtur implicite Ecclesiæ, aliquo
num. 2. tandem modo, promississe. Non ergo hanc
e San. l. 7. culpam ego duco ex capite inconstantiæ; hoc
mar. d. enim fortasse non attingeret culpam, cum sit
44. nu. 5. solum defectus majoris boni, ut in simili di-
Castrop. de ximus à alibi, sed ex capite dictæ infidelitatis
Ord. d. un. in re, non notabiliter gravi.

15. Hunc autem Clericum, si beneficio
Laym. li. 4 gaudeat, vel Ecclesiastica pensione, illis pri-
tr. 2. c. 14. vari, statim, e ipso jure, inito validè matrimo-
nium. 7. nio, ne te, quæso, prætereat.

AN TONSURA INITIATUS SIVE
simplex Clericus, si beneficiatus pec-
cet, si Tonsuram, quam Cleri-
cam appellamus, non
deferat.

Idem per occasionem quærimus de Initiato
in Sacris, Et quid de vestibus
Clericalibus?

16. Triplex est, quoad Clericam, Senten-
tia. Prima, docet s omnes Clericos peccare
mortaliter, si Clericam ferre negligant per
tempus notabile. Secunda sacris communis
Consl. 7. g asserit, non omnes, sed Clericos Beneficia-
Ca. 1. d. 13 tos, & constitutos in Sacris. Tertia contem-
de Ord. q. dit, h nullos peccare mortaliter, nisi adsit te-
34 & 35 nericas conrumacia, & contemptus.

17. Huic tertiæ sententiæ ego adhæreo li-
berius. Ratio est, quia consideratis diligen-
ter, expensiq; singulis rextibus allatis à con-
trario sentientibus, nullum inveni, qui præ-
ceptum, saltem grave, contineret, quam
p. 18. n. 3. diligentem considerationem hic inferere au-
Cajet. a mus fuit, verum, quia post meum in expe-
liique ap. dendo laborem impensum (sincerè enuncio,
Dian. p. 3. me non mentij) incidi in Marchinum loc.

cit. apud quem legi, meam diligentiam ab
ipso fuisse præventam, idèd judico, satis,
superque esse, si te ad illum, Lector benigne,
remittam.

18. Excepi autem contemptum, &c. quod
ex Cajetano, sic disertè notavit Layman i his
verbis, in quibus statuitur etiam de vestibus,
& comprehenduntur item initiati in Sacris.
Silvester, Armilla, Vasquez ajunt, non esse mor-
tale: Clericum Beneficiatum, vel constitutum in
Sacris non ferentem Tonsuram, aut habitum
Clericalem (seclusa contumacia, & contemptu),
nisi notabilis excessus sint ultra modum consue-
tum: Et hoc placet, tum esse mortale, si spectatis
circumstantiis persona, loci, diuturnitate tempo-
ris, &c. Clericalis Tonsura, & habitus neglectus
notabiliter repugnet honestati, & bono exempla
Clericorum: cujus gratia talis habitus, lege E-
clesiastica, præcipitur. Sin verò ex justa causa,
vel ad tempus breve, sine honestatis detrimento,
habitibus deponatur, nulla omnino est. Spectanda
etiam est cujuscumque Dioecesis consuetudo. Hæc
Layman: quæ, quasi iisdem verbis, approbat
Castropalaus loc. cit.

19. Nec dissimilis est Trullench. k cujus
verba hic exscribere non erit inutile, quia
explicat prædictam Layman, & Cajetani
doctrinam; Sic enim ait. Cajetanus docet,
Initiatum non gestantem habitum Clericalem,
& Tonsuram apertam, tunc peccare mortaliter,
quando adest contumacia, & contemp-
tus. Cujus sententia sustineri posset, si adesses
aliquod signum, quo appareret Clericus; quod
tanquam probabile admittunt Ledesma, & Vil-
lalobos: Secus tamen, si nullum signum Clerica-
tus appareat, ut si habitum Laicalem, & ensem
sine corona deferret. Ideò, & bene, prædicti Villa-
lobos, & Ledesma concludunt, Clericum Initia-
tum, tunc solum, peccare mortaliter, cum ira
non desert habitum, ut videatur non Clericus.
Excipe semper necessitatem justam, qualis esset
paupertas, vel fuga inimici, parvitate item
temporis ob aliquam congruentiam, &c.

Hæc ex Trullench. Addo ego l Barbosam, l
aliosque.

Ⓒ A-

De Subdiaconatu.

§. I.

Quid ille sit, & qua Materia, & forma con-
ferretur, & quod ejus Officium.

I. Subdiaconatus est Ordo Sacer Ecclesia-
sticus, quo datur potestas assistendi in al-
tari Prasbytero sacrificanti, ministrando
et Calicem cum Vino, & Patenam cum Hostia, &
item potestas legendi Epistolas in Missa.

2. Materia, & forma est duplex. Altera,
est Calix cum Patena sine Vino, & Hostia,
quæ est materia remota, nam proxima est
ejusdem potestatis cum hac forma ex verbis
monitoris composita potius, quam ex impera-
tativis. Videte cujus ministerium vobis traditur,
ideò vos admono, ut ita vos exhibeatis, quod Deo
placere possitis. Ita post accuratam considera-
tionem se invenisse, asserit Vasquez a cum
plausu suorum Auditorum; nam sic, ait,
constabit hoc Sacramentum, more cætero-
rum, rebus, & verbis, & non est cum molestia
quærendum, cur hic Ordo conferatur sine
forma verborum? Altera materia remota, est
liber: proxima, ejus potestatis: forma hu-
jusmodi. Accipite librum Epistolarum, & ha-
bete potestatem legendi in Ecclesia Sancta Dei,
tam pro Vivis, quam pro Defunctis in nomine
Patri, & Filii, & Spiritus Sancti.

Vasq. 1. c.
3. in 3. p. d.
238. c. 1.
num. 52.

Vasquez bete potestatem legendi in Ecclesia Sancta Dei,
tam pro Vivis, quam pro Defunctis in nomine
Patri, & Filii, & Spiritus Sancti.

3. Ex his materiis, & formis nonnulli sen-
tunt b conferri Subdiaconatum per priorem,
14. Casfr. alii verb c per priorem simul, & unitim cum
d. Ord. un. posteriore. Id quod, & an duplex Character
p. 4 n. 13. partialis imprimatur, & duplex conferatur
vicans id gratia? An potius unus, & una? similesque
commune quaestiones, quæ ad praxim non faciunt, Do-
c. tertium. c. ores citati prosequantur.

4. Munera Subdiaconi, id est, Subministri
Sacerdotis, his verbis numerantur in Pontifi-
cali. Subdiaconus oportet.

I. Aquam ad ministerium altaris præpa-
rare.

II. Diacono ministrare.

III. Pallas altaris, & corporalia ablueri
(de hoc omnino vide in d nostro opus. de
de Sac. Sac. Missæ.

IV. Calicem, & Patenam in usum Sacrifi-
cii eidem offerre.

V. Panem consecrandum pro Populo in
altari ponere. Hæc in Pontificali, quibus ex
aliis Rubricis additur.

VI. Crucem in supplicationibus gestare.

VII. Epistolam in Missa solemniter canere.

VIII. Denique Subdiaconus ad mulierum
januam, sicuti Diaconus ad januam virorum,
dum in templa ingrediebantur, antiquitus, e
ad sexus distinguendos, assidebant.

c Ap. Clem
Rom. lib. 8
const. c. 11.
alias 15.

5. Hæc sunt Subdiaconi munera, quibus
adde obligationes duas, quas sub mortali in-
fratatione sui Ordinis contrahit, puta Ca-
stilitatem servandi, & horas Canonicas persol-
vendi.

6. Denique tria advertite. Primò, porre-
ctionem, seu traditionem prædictam, quæ
est materia proxima Subdiaconatus, ut etiam
similem traditionem in Diaconatu, & Sa-
cerdotio, debere, sub pœna nullitatis Ordinis,
fieri ab Episcopo ordinante: quæ tamen
invaliditas non ita clarè apparet in Minori-
bus Ordinibus, nam olim ab alio, quam ab
Episcopo, hoc est, ab Archidiacono tra-
debatur Acolytho materia, ut notavit Vas-
quez. f

Vasq. l. c.
d. 2. 7. c. 2.
n. 23. ap.
An. q. 2. de
Ord. inir.
sec. 2.

Secundò, formam Priorem Subdiacona-
tus dictam num. 2. solum esse illa verba (Vi-
dete cujus ministerium vobis traditur) cetera
enim videntur solum ad adhortationem per-
tinere. Lege Vasquez citatum dicto numero
secundo.

Tertio, in secunda forma Invocationem
Sanctissimæ Trinitatis non g esse de necessi-
tate Sacramenti. Cur autem dicatur (videte
in plurali, rationem à Theologis scholasticis
petito.

g Bonac.
de Sac. d.
8. q. un. p. 3.
nu. 14.

§. II.

Quaestiones aliquot circa materiam Subdia-
conatus.

SI DRADATUR CALIX SINE PATE-
na, vel contra, validane est or-
dinatio?

h Silv. V.
Ord. 2. q.
11. sine.

I. Validam esse putat Silvester, h invali-
dam Marchinus, i & Leander, k quia
Concilio semper utrumque exprimit. Et
ratio ipsa dicitur, ut utrumque tradatur, si
cuti ad utramque partem Sacrificii, nimirum
Corporis, & Sanguinis Christi, illa traditio
refertur. Certè hoc posterius, saltem in praxi,
urpo-

i Marchi-
de Ord. tr.
2. p. 6. c. 1.
d. 2.
k Leand.
de Ord. d.
3. q. 15.

Tr. 4. 183,
Laym
5. 17. 14
2. 10. 1

Truden
6. d. 04
un. d. 14
u. 6.

Harl.
de V. 11

urpore tutius, & meliori rationi innixum, erit sustinendum, idque satis confirmabitur ex dicendis de Sacerdotio mox, *a* ubi dubiam putabimus ordinationem Sacerdotis, si porrigatur, sola Hostia, vel solus Calix,

a *Infrac.*
4. §. 3. n. 9

AN IN SUBDIACONATU CALIX,
& Patena non consecrata sufficiant ad
valorem Ordinis. ut item in Sa-
cerdotio?

b Bonac. 2. Sufficere docet Bonacina, *b* quia nul-
lo jure præcipitur, illa debere ad hunc effe-
ctum esse consecrata Non sufficere contem-
dit Castropalaus, *c* quia, per hæc non conse-
crata, nequaquam significatur, tangentem ea
vala deputari ad rem sacram Sacrificii, &
quia secus posset dici, esse materiam aptam
quodlibet vasculum, ligneum, coriaceum, ar-
gillaceum.

Denique Marchinus *d* Bonacinæ senten-
tiam post factum tolerat, non verò antea,
quia Calix non consecratus non est Calix in
jure Canonico.

3. Equidem assero, Primò, Marchini de-
ctum (cum sit de valore Ordinationis, ut
ratio ab ipso allata clarè demonstrat) susti-
neri non posse: Quando enim ante ordina-
tionem inepta est materia, est item postea,
& è contra. Si enim unquam valet illud
axioma juris. *Quod ab initio invalidum est,
tractu temporis non convalescit*, certè valet in
administratione Sacramentorum, in quibus,
ut omnes scimus & alibi nos explicuimus, re-
tractio, & fictio juris locum habere nequa-
quam potest.

4. Assero Secundo, Bonacinæ sententiam
esse probabiliorè; & loquendo de Sacer-
dotio, mihi moraliter certam. Ratio est,
quia materia propria Sacerdotii est Hostia, &
Vinum, quæ etiam si dentur in manus ipsas
ordinandi, sufficientissima sunt ad valorem
Ordinis, cum solum propter congruentiam
tradantur in Calice, & Patena, ut ex Vasquez,

aliique dicemus paulò e post. Ergo parum
nocebit, si deficiant Calix, & Patena con-
secrata, cum solum ad summum esset perinde,
ac Patena ipsa, & Calix deficerent,
modò ex alia parte adsit contractus moralis,
qui sufficienter potest adesse, sicuti adesse i-
bidem numero septimo, dicemus, si velo Ca-
lix, & Patena cooperta sint. vel in disco,

a *Infrac.*
5. §. n. 5.

aut ara portatili materia consecranda tradi-
tur, & per velum, vel per aram tangatur.
Atque ex his patet responsio ad rationes Cas-
tropalæ.

Pro Subdiaconatu sufficit ratio allata nu-
mero secundo,

AN, IN SUBDIACONATU, UT
etiam in cæteris Ordinibus, & præsertim in
Sacerdotio, sit de necessitate valoris Sacra-
menti, contingere Physicè materiam,
an potius sufficiat porrectio facta
ab Episcopo cum acceptione
Ordinandi?

5. Id quærimus in Ecclesia Latina: nam
in Ecclesia Græca non solum Subdiacona-
tum, verum etiam Diaconatum, & Sacerdo-
tium, & Episcopatum conferri per manu-
um impositionem, nullus ignorat. Neque
mireris hanc diversitatem, quia Christus
Dominus instituit materias, & formas hujus
Sacramenti Ordinis, non cum omnimoda
determinatione, sed reliquit aliqua deter-
minatione Ecclesiæ; Instituit enim veluti
in genere, ut Episcopus per aliquod manu-
um signum, seu extensionem communicaret
ordinando potestatem: quale autem hoc si-
gnum esset, voluit, ut Ecclesia decerneret,
quæ in Græcis determinata fuit extensio
manuum super ordinandi caput ab ipsis vo-
cata Chirotonia, id est, manus impositio; 2. de Sac-
in Latinis autem fuit extensio ejusdem ma-
nus, qua porrigantur, seu tradantur ordi-
nando prædicta instrumenta: Et quidem, 2. p. 7. a.
loquendo de Ordinibus Sacris, Subdiacono n. 9. Ac-
porrigitur Patena, & Calix sine Vino, & de Ordine
Hostia, Sacerdoti autem eadem Patena; & q. 2. §. 1.
Calix, sed cum Vino, & Hostia: nam Epif-
copatus, etiam in Latinis, confertur per ma-
num impositionem, & Diaconatus etiam
per eandem impositionem confertur saltem citat.
tanquam per materiam inadæquatam, ut g. Cajet.
mox dicemus. Hunc explicandi modum, Scot. V. q. 1.
post accuratam considerationem, video in-
ter cæteros modos, ab aliis excogitatos, esse
expeditiorè, qui quidem modi poterunt le-
gi apud f. Doctores latè.

6. Plures ergo Doctores g non requirunt
contactum Physicum, & reale, ut neces-
sarium ad valorem horum Ordinum; satis mox
enim esse putant; si adsit contractus moralis, tantum
id est,

id est, ut ordinandus aliquo gestu corporis, v. g. extensione manus significet, se illa instrumenta, vel materiam, quæ offert, seu ponigit Episcopus, acceptare. Verùm a plures requirunt omnino, ut essentialem, & profus necessarium, contactum physicum. & realem. Conflictus rationum, ex utraque parte allatarum, nimis obuius est apud citatos, nam propterea à me, qui solam praxim promoveo, est omnino omittendus.

7. Illud disertè pronuncio, quamvis utraque sententia sit probabilis, nihilominus in praxi, ita adhiberi debere physicum contactum, ut is, qui solùm moraliter tetigit, sit iterum sub conditione ordinandus, & interim abstinere debeat ab exercitio Ordinis, præsertim Sacerdotii. Ratio huius monitionis, quam facit Hurtadus b licet priori opinionis sectator, est, quia tantus rigor, quo Ecclesia Latina contactum physicum præcipit, & sollicitudo tanta, qua is physicus contactus in eadem Ecclesia servatur, ostendit, illum esse necessarium ad valorem.

8. Hinc Sacerdos sine physico contactu initiatus Confessiones Fidelium excipere non possit, nec accipere stipendia pro Missis, nec redditus Beneficii Sacerdotalis; quia nemo, extra casum necessitatis, vult Absolutionem recipere, vel oblationem Sacrificii habere ab eo, qui sub ejusmodi dubitatione initiatus fuit, nec eadem porrigere pingues redditus beneficiorum, &c.

9. Dixi, (præsertim Sacerdotii) quia in Sacerdote est grave periculum nullitatis Sacrificii, & Confessionum, damnique Pœnitentium, nam propterea præter Sacerdotium non puto necessariam in aliis Ordinibus prædictam iterationem promotionis.

10. Inquires. Prædictus contactus physicus debetne fieri simul physice cum prolatione formæ?

Respondeo. Satis esse e simul moraliter, id est, siue paulò post, siue paulò ante, ita tamen, ut distantia sit valde exigua, nam verum moraliter esse debet, quod, dum Episcopus profert formam, ordinandus tangat. Addit Delugo d eum, qui non tetigit Calicem, & Patenam, dum actu forma pro-

Tamburinus de Sacramentis.

ferebatur, sed modo dicto; paulò post, posse quidem ad majorem animi sui quietem sub conditione reinitiari, sed non esse necessarium. Quæ doctrina ostendit, valde ipsi certam esse responsionem nostram, nec solùm probabilem. Aliquæ aliæ quæstiones ad prædictam materiam, & formam Subdiaconi facientes habebis infra e in simili, cum de Sacerdotio.

*c Infrac.
4. §. 3. n. 69
7. c. 8.*

§. III.

Quæstiones aliquot circa obligationem Subdiaconi de servanda Castitate.

I. **D**uas obligationes Subdiaconum subire in sui ordinatione diximus §. primò, Castitatem scilicet custodiendi, & horas Canonicas recitandi, quibus potest addi tertia, id est, & patrimonium aptum, ad se alendum possidendi, de quibus necesse habemus (initium sumendo à prima) separatim hic disputare.

PRIMA OBLIGATIO.

Custodiendi Castitatem.

2. Et quidem. Prima quæstio, quoad Castitatem, ea est, An ad illam teneatur Subdiaconatus (idem dic de cæteris constitutis in Sacris) ex voto, quod, dum ordinatur, siue explicitè emitat, siue implicitè, dum vult ordinari eo modo, & cum iis oneribus, quæ Subdiaconatui affixit Ecclesia, affixit autem Ecclesia obligationem, ut votum Castitatis ipse ordinandus emitteret, an potius teneatur non ex dicto voto, sed immediate ex præcepto ejusdem Ecclesiæ, quatenus scilicet Ecclesia præcepit, ut Subdiaconus à Veneris abstineret: si enim, etiam si expressè ordinandus Castitatem non voveat, adhuc obligabitur ex præcepto; sicuti Fideles, etiam si non voveant Sacro interesse, die festo, adhuc tenentur ex præcepto Ecclesiastico.

3. Valde autem hic notandum est, huic obligationi servandæ Castitatis, quam habet ordinatus in Sacris, esse annexum impedimentum dirimens matrimonium, hoc est, invalidè constitutum in Sacris contrahere matrimonium, si fortè illud attenter:

I i

id quod

a *Seff. 24.* id quod de fide est, cum sit à Concilio a Tri-
Canon. 9. dentino definitum, cuius verba mox pon-
b *Sanc. lib.* mus numero Octavo.

7 *ma. disp.* 4. Porro quoad obligationem servandæ
27 *n. 10.* Castitatis triplex est sententia. Alii *b* asse-
V *sq. in 3.* runt teneri ex voto, alii *c* ex Præcepto, alii
p. d. 248. ex *d* utroque, & quidem omnes magnæ au-
Pont. lib. 7. thoritatis Doctores, iique non vulgaribus
matr. c. 27. innixi rationibus, unde, & omnibus est meri-
Mareb. de rō concedenda probabilitas.

Ord. tr. 2. 5. Verum, quia non pauci ex his Doctori-
p. 6. c. 8. ribus confundunt obligationem servandæ
Suar. de Castitatis cum obligatione non ducendæ
Relig. 1. 3. uxoris sub impedimento dicto nullitatis,
li. 9. c. 17. coacti fuerunt admittere obligationem præ-
c *Val. Sor.* cepti, ubi tantummodo est votum. Ex
Paludan. plico clarius, dum meam sententiam pro-
quos sequis feci.

qu. 4. *seff.* 6. Ego enim sustinco, obligationem
qu. 4. *seff.* servandæ Castitatis in constitutis in Sacris
7. V. Pra- immediatè esse ex Voto, (sive implicito,
ferendus. sive explicito, eodem modo, quo explicui nu-
d *Con. d.* mero secundo) At impedimentum explici-
20. du. 13. tum num. 3. quod iidem habent, dirimens
Rebell. l. 3. matrimonium, esse immediatè ex Ecclesiæ
de matr. Præcepto.

qu. 10. 7. Prior pars probatur. Primò, quia,
Hurt. de in aliquibus vulgaris Textibus apud præ-
Or. dis. 26. dictos Auctores, obligatio ad Castita-
Arcud. li. tem, in ordinato in Sacris, vocatur Vo-
7. Concor- rum.

dis. ca. 40. Secundò, quia in aliis Textibus præcipi-
tur, ut nullus ad Subdiaconatum promo-
veatur, nisi prius se castè victurum, pro-
mittat.

Tertiò, quia omnes fatentur, ut alibi
nos e diximus, & potest videri signatè ap-
pud Verrielli, f Sacerdotem peccare sa-
cilegè, si merè internè admittat delecta-
tiones Venereas, cum teneatur ad servan-
dam omnimodam Castitatem. Ergo fateri
etiam omnes debent, eum teneri ex Voto,
& non ex Præcepto Ecclesiæ. Patet conse-
quentia, quia Ecclesia non præcipit merè in-
teriora, ut, nec iudicat de internis, ut omnes
scimus.

8. Posterior pars, quod impedimentum
dirimens matrimonium immediatè in iis-
dem sit ex Ecclesiæ Præcepto, probatur,
Primò, ex Tridentino g in iis verbis. Qui
g *Trident.*
seff. 24.
Cant. 9. dixerit Clericos in Sacris constitutos, vel Regu-
lares solemniter Castitatem professos, posse matri-

monium contrahere, contractumque validum es-
se, non obstante lege Ecclesiastica, vel voto, ana-
thema sit. Hæc Tridentinum, quod, si bene
expendatur, duo decernit, Primò, non pos-
se licitè prædictos contrahere Matrimonium
quia obstat votum. Secundò, invalidè
illud contrahere, quia obstat lex Ecclesi-
astica.

Probatur Secundò, quia Votum ex se,
in quantum dicit promissionem Deo factam,
non irritat Matrimonium, ut patet
ex Voto Castitatis simplici, quod, quo-
ad promissionem Deo factam, omnino
convenit cum Voto Castitatis solemnai:
Rursus Ordo Sacer ex se. nec Matrimoni-
um irritat, ut patet in Græcis, ergo quan-
doquidem apud Latinos, rum Sacer Ordo,
tum Votum Professorum illud irritat, non-
nisi ex lege Ecclesiastica provenire immedia-
tè potest.

Probatur Tertiò, quia multi Sacri Tex-
tus apud prædictos Doctores allati sem-
per iubeant ordinatis in Sacris servare
Castitatem, ut addant relationem ad ir-
ritationem Matrimonii, quasi dicat Ec-
clesia. Advertite, quod sacra vestra ordi-
nationi ego conjungo matrimonii irritationem.

9. Ex dictis sit Primò, ut si quis ordinetur
Ordine Sacro cum expressa intentione
nolendi vivere Castitatem, cum hic verè
non voteat, quia Votum debet ex propria
voluntate proficisci, Voto non teneatur, at,
si matrimonium inire, nulliter ineat, quia
ejusmodi irritatio matrimonii non dependet
à voluntate propria, sed à lege Ecclesiastica;
sicuti, si meus frater ducit uxorem Bertam,
ego suo affinis cum ipsa Berta, affinitate diri-
munt matrimonium, quod fortè attentarem
cum ipsa post mortem mei fratris; suo inquam
affinis, etiam si ego nollem; quia impedimen-
tum hoc non dependet à mea voluntate, sed à
lege Ecclesiastica.

10. Adverte autem hunc, qui scienter Sa-
cros Ordines suscipere, & Castitatem vo-
vere non vult, Non tantum peccare (sunt ver-
ba Hurtadi h) pro tunc, quando ordinatur, h. G. B.
non vivendo; sed etiam pro tempore sequen-
ti, quousque, aut explicitè, aut implicitè vo-
veat, quia ad eam vivendam tenetur, tan-
quam ad aliquod annexum status, quem susci-
pit. Hæc Hurtadus. Et sanè prædictus no-
lens

lens vovere nimis temere decipit Ecclesiam in re gravi, quæ nunquam ad Ordines ipsum admitteret, si ejusmodi in eo dispositionem cognosceret.

11. Dixi (*scilicet*) nam si susciperet Ordinem Sacrum proflus inculpate nesciens aliquid de voto, nec de eo, quod faciunt alii, tunc esset ordinatus, & sine peccato non emisisset votum: At irritum esset ejus Matrimonium, quod forte contraheret, qui jam habet Ordinem, cui adnexa est ab Ecclesia irritatio. Votum autem, quod tunc per ignorantiam non emisit, debet deinde emittere, ut dictum est, cum primum eam ignorantiam deposuit, si velit uti Ordinibus susceptis; vel, si nolit uti Ordinibus, petat dispensationem à Pontifice, quam tamen Pontifex difficulter concedet, quia difficillimè poteris hodie, in tanta harum rerum pericia, inculpata tuam ignorantiam probare.

12. Dixi iterum (*qui Sacros Ordines suscipit*) nam si quis adultus non haberet intentionem suscipiendi Ordines, Ordines non susciperet, quia nemo validè suscipit Sacramenta, nisi ea suscipere intendat. Undè, quia hic verè Ordines non haberet, nec ad servandam Castitatem, nec ad alia onera Ordinis Sacri teneretur, neque laboraret impedimento dirimente matrimonio: solum peccavit sacrilegè propter defectum illius intentionis, ut ex se patet.

13. Ex iisdem supradictis fieret, Secundò, ut si quis injusto metu, vel vi coactus susciperet Ordinem Sacrum, teneretur Voto, quia, ut alibi dictum a est, metus ex se non tollit voluntarium. Dixi tamen (teneretur) nam cæterum, quia vota ex injusto timore extorta irrita nunc esse ex lege saltem Ecclesiæ, notavi ibidem, b ideo hodie non teneretur, quoniam verò eadem Ecclesia nunquam invalidavit (& nec potest) receptionem Sacramenti factam ex timore, idcirco is ita Ordinatus contrahit impedimentum dirimens subsequens Matrimonium, quod impedimentum Ordini Sacro eadem Ecclesia connexit, quodque dispensari poterit à Summo Pontifice, quia idem metus dat justam causam dispensandi.

Ita, post maturiorem considerationem puto, tenendum, quamvis loc. cit. c sequendo aliam opinionem dixerim, initiatum ex metu validè, & licitè Matrimonium posse con-

trahere, quod certè est probabile, quia probabile est, Ecclesiam conjunxisse impedimentum dirimens matrimonium soli Ordini Sacro suscepto modo ordinario, & consueto, id est, cum cognitione Voti illi Ordini adnexi, & voluntariè emissi, ut notat Bossius, d d Boss. p. mox cit. a n. 201.

14. Dices? Qui ex metu injusto, ut ibidem diximus, solemniter profiteretur, potest, probato metu, validè inire Matrimonium, nec solum licitè; cur ergo non ita is, qui Ordinem Sacrum ex simili metu suscipit?

Respondeo, Clara est ratio, quia hic, ut modò dixi, verum Ordinem suscipit. Undè, & contrahit id, quod Ordini est adnexum: At ille, cum verè non sit professus, nullam obligationem adnexam professioni subire potest.

15. Denique fieret Tertio, ut, ex vi prædictæ doctrinæ, si infans rationis impositus ordinaretur, quem in jure e certum e C. un. de est validè, licet illicitè, ordinati in Sacris Cl. per (non verò, per aliquos, in Episcopatu, saltem quia Episcopus ordinatur in Pastorem, ad quod munus est incapax is, qui ratione caret, ut docet Sanctus Thomas, f quæ ratio, f S. Th. a-an convincat, non est otium nunc quærere, licet, cum quæram tamen breviter inferius g) si infans, Cast. d. un. inquam, ordinaretur in Sacris, non esset de Or. p. 7. obligatus ad votum servandum, quia infans n. s. lege emittit votum non valet; sed tamen invalidè grandior factus iniret Matrimonium, Or. in. d. 5. quia, cum habeat Ordinem Sacrum, ha- qu. 8. bet, & impedimentum Ordini Sacro adha- g Inf. c. 5. rescens. §. 1. nu. 12.

16. Dixi autem, (*fieri ex vi prædictæ doctrinæ*) nam cæterum Ecclesia id voluit limitare in Infantibus, disposuitque meritò, ut ipsis, adveniente usu rationis, daretur h op. h Sanch. tio, ut si velint Ordini stare, stent, ac dein- aliq. com- cepts obligabuntur ad Castitatem, quia per munit. ap. dictam electionem implicitè illam vovent; si March. tr. nolint, ducant uxorem, ut liber, sed Sacerdo- 2. p. 6. c. 8. tio non utantur. diff. 10.

17. Quid si (ut id hac occasione non ta- Boss. T. 2. ceam) inicitur puer rationis compos, sed mor. p. 3. nondum pubes, sciens Ordini Sacro anne- ti. 3. n. 199 xumisse votum Castitatis? i Lib. 7.

18. Respondeo. Sanchez i putant, hunc mar. d. 30. puerum ante decimum sextum annum ætatis n. 8. alioe completum, non teneri ad continentiam post oitans.

Tridentinum, immo ipsi licere uxorem ducere. Ratio est, inquit, quia Sacer Ordo, qui imbibit Votum Castitatis, perinde est, ac Professio Religiosa, sed Tridentinum irritam reddit professionem ante illam ætatem emissam, ergo, & hoc Votum.

a Marc. l. c. 19. Verum Marchinus, & aliique putant, teneri ad Castitatem, ut, & ad horas Canonicas recitandas, quia ex una parte puer rationis compos valide se obstringit Votis, & ex 7. Boss. l. c. alia Tridentinum reddit quidem nullam professionem emissam ante illam ætatem, non verò votum in Sacerdotio imbibitum. Neque valet paritas in rebus dependentibus à voluntate Legislatoris, multò magis hic, ubi magna fuit ratio irritandi pro ea puerili ætate Professionem Religiosam, quæ secum affert onera innumera, puta, alia duo Vota Paupertatis, & Obedientiæ, item clausuram, rigorem vitæ, &c. quæ non affert Ordo Sacer.

b Pont. lib. 7 ma. c. 29 n. 15. sine. c. Boss. l. c. num. 207. Lege Pontium b dicentem opinionem Thomæ Sanchez, esse sine fundamento. Sed lege c Bossium asserentem, utramque opinionem esse probabilem.

§. IV.

Secunda Obligatio Horas Canonicas persolvendi Remissivè.

UBI TAMEN DE NOCTURNO, ET Missis ab Episcopo, in ipsa Ordinatione impositis.

1. **D**E Obligatione recitandi Horas Canonicas dixi absolutissimè in libro secundo Decalogi tojo Capite quinto. Nunc id, tanquam in loco non inopportuno, quæro dumtaxat, an Nocturnum, quod recitandum imponit Subdiacono, ut, & Diacono, Episcopus in eorum Ordinatione, obligentur ii recitare sub mortali? Idem quæro de Missis tribus, quas imponit Sacerdoti. Nam de Pfalmis Pœnitentialibus impositis Ordinatis in Minoribus jam meminimè dixisse supra? 2. Respondeo. Diana e & Bonacina obligari putant sub mortali, sed rigorosè nimis: nam, tum severa obligatio ex nullo capite adesse convincitur, puta, nec ex Jure, nec ex Pontificali, jussu Clementis Octavi edito; in his enim tam gravis præceptio non legitur. Ita Sancti. f aliique.

d Sup. c. 2. §. 1. n. 4. c. Dian. e Bonac. c. 2. ap. mox citand. f San. l. 7. c. 1. n. 6. Pet. Anel. lo Per. str. de bor. Ca. c. 5. D. 3. n. 10. Bard. in sch. l. 8. q. 7.

3. At hæ Orationes, & Missæ imponuntur in Pœnitentiam; Ergo, cum sint materia notabilis; obligabunt sub gravi culpa.

Respondeo. Unde colligis imponi in Pœnitentiam, quæ semper imponi debet supposita culpa? At culpam est, an potius summa probitas ad Ordines promoveri? Dic ergo melius, imponi in gratiarum actionem, vel quid simile, & ad summum, ut consilium.

§. V.

Tertia Obligatio sufficiens Patrimonium possidendi Remissivè.

1. **D**E hac obligatione commodiori loco g Inferius. §. 4.

CAPUT IV.

De Diaconatu.

§. PRIMVS.

Quid ille sit, & qua ejus materia, forma, officium?

1. **E**ST Ordo Sacer Ecclesiasticus, quo confertur potestas proximè assistendi Præbytero in ministerio altaris, legendique Evangelium in Missa.

Nota illud (proximè) per quod maxime distinguitur à Subdiaconatu.

2. Ejus materia, & forma duplex est: Altera est liber Evangeliorum, ejusdemque portio rectio cum his verbis tanquam forma: *Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia, tam pro Vivis, quam pro Defunctis, in Nomine Domini.*

Altera est impositio manus dexteræ facta ab Episcopo super caput ordinandi sub his verbis: *Accipe Spiritum Sanctum ad robur, & ad resistendum Diabolo, & tentationibus ejus, in Nomine Domini.*

3. Et quidem sicuti in Subdiaconatu, ita hic duplex adest opinio. Nonnulli enim putant traditionem Evangeliorum cum sua forma esse materiam, & formam adæquatam Diaconatus. Nonnulli verò dicunt, esse partialem, quæ cum prædicta impositione integer adæquatam. Probabilius est hoc posterius, quia Eugenius in Decreto Fidei ait, sec. 6.

Dia-

diaconatum conferri per libri Evangeliorum traditionem, & Concilium Carthaginense Quartum cap. 4. assignat pro Ordinatione Diaconi impositionem manus. Ne igitur hæc duo dicta sibi repugnent, vel certè, ut coherant expeditius, dicendum erit, hunc Ordinem per alterutrum inadæquatè conferri, atque ad eò Eugenium, & Concilium solum in his verbis assignasse materiam inadæquatam. Quandoque imprimitur Character, an duplex gratia conferatur? Et similia sunt quaestiones à Scholasticis expendendæ.

4. Munus Diaconi, id est, Ministri Sacerdotis, est, assistere proximè Presbytero sacrificanti, id quod involvit multa, sed præsertim prærogativam legendi Evangelium in Missa. Munus etiam ejusdem est, ex præscripto Sacerdotis Eucharistiam ministrare, quando urget necessitas, ut item Sacrorum lotioni assistere: quæ duo ego satis clarè pro-

2 In opus. securus sum alibi. a

de comm. 5. Semel quaesitum fuit, an Diacone liceat, deferre Pixidem, in qua sunt Sacrae for-

In opus. de mule de uno altari in alterum?

Sacr. Missa Respondimus licere, b quia ex Sancto c l. 1. c. 2. Thoma Diaconus debet habere potestatem §. 2. ibid. super Christi Corpus in Sacris Vasis con- lib. 2. c. 8. tentum, Confirmavimus, quia ex quoridia- §. 8. n. 1. na praxi Diaconus, pro solemni Processio- b Leon. de ne, vel expositione, Pixidem, seu Lunulam, Ordin. d. 1. in quibus est Eucharistia, educit à Sacratio, qu. 38. vel à sublimi loco sumit, adducitque in ma- March. ib. nus Sacerdotis.

6. Quaesitum iterum fuit de munere c. 8. Thom. prædicandi verbum Dei, & putavi hoc mu- 3 p. qu. 82 nus d esse proprium Diaconi; neque enim ar. 3. ad putandum est, tradi illi Evangelii librum, primum. ut eum solum legat, verum etiam, ut, si aliàs d Leon. de est idoneus, illud interpretetur, & Fidelibus Ordin. d. evulget.

2. qu. 26. Quicquid ergo dicant aliqui id conceden- tes e Diaconis, solum quando adest penuria e Chamer. Sacerdotum: mihi enim durum videtur, § Med. ecclesiam velle prohibere illis officium, quod apud Leon. ex propria ordinatione ipsis competit. Multò magis durum videri debet Castropalao, f citati. qui fatetur, materiam adæquatam Diacona- de Ord. d. tus esse traditionem Evangelii, ut denotetur. inquit ipse idem, munus Diaconi esse, an. p. 4. legem Evangelicam præ- 2. 11. dicare.

§. II.

Quaestiones aliquot circa materiam Diaconatus.

1. SI non tradatur liber Missalis (ut certè soler) sed alius liber continens Evangelia, vel eorum partem, Inquiro, an promotio Diaconi validè consistat?

Respondeo, validè consistere, quia jam adsunt Evangelia, quod solum requiritur.

2. Inquiro iterum. Quid, si solum tradatur liber Sacer v. g. liber Exorcismorum, vel Concilium Tridentinum, vel similis liber Evangelium non continens?

Respondeo, Non fore ordinationem validam; quia, sic, non adessent Evangelia, quæ significat formam, quam ordinans profert: Accipe potestatem legendi Evangelium, &c.

3. Inquiro Tertio. Quid, si tota Sacra Scriptura tradatur?

Respondeo, fore certè validam ordinationem, quia Evangelia jam adsunt. Unde idem dicendum erit, si tradatur solum Testamentum novum, non verò, si tradatur solum vetus Testamentum, quia in novo adsunt Evangelia, in vetere non item.

4. Quod, si traderetur liber continens solum Acta Apostolica, Epistolas Sancti Pauli, & Apocalypsis, incerta mihi esset Ordinatio, & sub conditione repetenda, nam quamvis in Actibus, aliisque prædictis libris adsit doctrina Evangelii, non sunt tamen Evangelia.

CAPUT V.

De Sacerdotio.

§. I.

Quid sit, ejusque materia, forma, & officium?

1. Sacerdotium est Ordo sacer, per quem datur potestas conficiendi CHRISTI Corpus, & Sanguinem, ac remittendi Fidelibus peccata.

2. Ejus materia, & forma duplex est.

1. ; Prior.

Prior est Calix cum Vino, & Patena cum Hostia, earumque traditio. Forma est ejusmodi. *Accipe potestatem offerendi sacrificium Deo, Missis que celebrandi, tam pro Vivis, quam pro Defunctis, in Nomine Domini.*

Posterior est ultima impositio manuum, ab ipso solo Episcopo facta ipsi Sacerdoti cum his verbis tanquam forma: *Accipe Spiritum Sanctum, quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta sunt.*

a Delugo de Sac. in gen. d. 2. sect. 2. à nu. 90. b Val. Bo-nac. Num. cedunt aliæ Ceremoniæ, puta impositio veni- nis, aliisque stium Sacerdotalium, sacra Unctio manuum, ap. Leand. &c. quæ omnia licet magni momenti, de de Ord. d. 3. q. 6. & dicat Delugo, a putans prædictam manuum Ap. Aver. præcedentem impositionem esse de essentia.

4. Est autem, & hic duplex opinio. Non 2. sect. 8. pauci enim *b* putant, esse materiam, & formam adæquatam Sacerdotii solam traditionem dicti Calicis, & patenæ cum Vino, & *Gran. Fil. Hostia cum suis verbis: Non e pauci autem luc. Cam- putant, utramque esse adæquatam; alter- pan. De- utram verò esse inadæquatam.*

lug. Marc. 5. Hæc posterior sententia videtur pro- aliquid, cit. babilior, quia in Conciliis, Patribus, & Sa- à Lean. & cra Scriptura Ordinatio Sacerdotis semper Av. citat vocatur impositio manus, ut notat eruditè item Bel- Bellarm. d. Cum ergo nos modo num. 3. ex- lar. lib. de cluserimus illam præcedentem impositio- Ord. c. 9. nem manuum, hanc excludere non possu- & Sanc. l. mus: ar quia adæquata sine dubio non est, 7. conf. c. erit omnino inadæquata. Cæteras quæstio- 3. dub. 3. nes, & sanè multas hinc pullulantes lege d Bellar. apud Scholasticos, dummodo semper cer- l. c. tum sit, Apostolos fuisse verè Sacerdotes in- stitutos à Christo in ultima Cœna, ut definit

e Trid. sess. Trident. e
22. Cano- Munera Sacerdotis, præter mûnus sacrifi-
ne 2. candi, seu conficiendi Christi Corpus, & Sanguinem, & absolvendi à peccatis, multa sunt, & omnibus obvia: nam propterea non sunt hic cum Lectorum rædio transcribenda. Inter cætera illius etiam est, prædicare *f Sup. r. 4. Verbum Dei, sed cumulativè cum Diacono §. 1. nu. 6. propter superius dicta. f*

Quæstiones aliquot circa Presbyte- ratum?

1. **P**rima quæstio, An Sacerdos ante ultimam manuum impositionem, sed post dictam Calicis, & Patenæ traditionem, ejusque prolatam formam validè consecret Sanctissimum Christi Corpus, & Sanguinem?

Respondeo validè, quia jam per illam traditionem completè ipsi communicata est hæc potestas, & ut haberetur ex Tridentino loc. cit. per illam est verè Sacerdos, ac de facto validè consecrat in Missa Ordinationis, quam concelebrat cum Episcopo, antequam accipiar, per dictam manuum impositionem, potestatem absolvendi à peccatis, consecrat, inquam, in dicta Missa Ordinationis, siue solus, siue actione communi cum aliis, quæ sunt quæstiones à Scholasticis agitata.

2. Hinc vides Primò, has duas potestates, id est conficiendi Eucharistiam, & absolvendi à peccatis, esse inter se distinctas, nec unam ab alia dependere, non verò ita in aliis Ordinibus, ut pluribus prosequuntur iidem Scholastici.

3. Hinc etiam vides Secundò, si cui fortè per errorem, vel quid simile, tradita est prior potestas, non verò posterior, invalidè absol- vere à peccatis.

Vides Terriò, in prædicto casu, solum posteriori esse supplendam, quia prior suum effectum habuit, suumque Characterem impressit.

4. Quæstio secunda. Utrum necesse sit necessitate valoris Sacramenti, ut ordinandus tangat immediatè Hostiam, an sufficiat tangere cum Calice solam Patenam, ubi est Hostia, non verò ipsam Hostiam?

Respondeo, longè probabilius est etiam practicè sufficere, si cum Calice solam Patenam, ubi sit Hostia tangat; sufficienter enim in quo illa est: sicuti de facto non tangitur Vinum, sed Calix, in quo illud continetur. Ita Gaspar Hurtadus loc. cit. dicens id esse maximè certum moraliter; & rectè Vasquez *h* notat, cum ordinatus habeat tunc

manus linteo colligatas, difficile esse tangere cum Calice ipsam Hostiam præferim habenti digitos breviores, & denique Leander rectè hic putat etiam si sit præceptum tangendi ipsam Hostiam, non esse credibile esse sub morali, &c.

5. Quæstio tertia, Si tradatur Hostia immediatè in manum Sacerdotis, vel, si tradatur Hostia, & Vinum semel immixta in Calice, valdè est Ordinatio?

Respondeo validam esse, quia id, quod per se, & de essentia requiritur, est traditio illarum substantiarum, & solum ob congruentiam, ex præcepto Ecclesiæ, usurpatur Calix, & Patena.

6. Quæstio Quarta. Satisne est tangere Calicem, in quo sit vinum, & cui super imposita sit Patena cum Hostia, sine necessitate tangendi Physicè ipsam Patenam, quæ quæstio communis est etiam Subdiacono, licet pro hoc, sine Vino, & Hostia?

a *Conin. l. c. Gaf. Hurr. Vafq. Val. aliq. apud Leand. l. c. qu. 25.* Respondeo, ad valorem satis esse, quia Calix, & Patena Calici superposita videntur facere unum: & ex alia parte, sicuti pro Sacerdotio, pro quo debet in Calice adesse vinum, sufficit ad ipsum vinum moraliter, & humano modo tangendum, si tangatur vas illud continens, ita nunc sufficit tangere Calicem continentem supra se Patenam, in qua sit Hostia, ad hoc, ut morali modo, dicatur: & ipsa Patena cum Hostia tangi. At verò ex præcepto, *b* seu saltem antiqua consuetudine, tum Patena, tum Calix tangenda sine dubio est.

b *Conin. l. c. Castrop. de Ord. d. m. p. 4. n. 20. c. Castrop. l. c. Aver. qu. 2. sect. 2. v. non pro hoc. Cum Conin. Vafq. Bonac. d. Orav. de Ordin. d. 2. fol. 220. c. Aver. l. c. f. Aver. l. c. d. id.* 7. Propter prædictam rationem, ductam à natura contactus moralis, sufficit etiam *e* ad valorem, si tangatur Calix, & Patena vel aliquo cooperta, vel si tradantur *d* in disco, v. gr. vel ara portatili, si hæc immediatè, non verò Calix, & Patena tangantur, ut sic enim etiam ipsa humano modo tanguntur.

8. Denique adverte, non esse necesse prædicta tangere tota manu, seu pugno, seu aperta palma, satis enim est tangere extremis digitis, immo, quia satis esse, tangere una manu, docet *f* Averfa, ideo satis esse puto, si uno extremo digito tangas, quia sic sufficere, & tunc quilibet res est, & dicitur tacta.

9. Quæstio Quinta. Quandoquidem pro Ordinatione Sacerdotis Calix vinum conti-

nere debet, & Patena Hostiam, ut dictum est, essetne valida initiatio, si deesset alterutrum? v. g. esset solum vinum in Calice, vel sola Hostia in Patena?

Respondeo, Video speculative sustineri posse, *g* esse validam, quia, dum datur potestas consecrandi unam speciem, indivisibiliter datur potestas consecrandi, & aliam; tamen, quia cum summo rigore utraque requiratur ab antiquissima Ecclesiæ consuetudine, ideo, dubia saltem mihi semper erit, *h* præctice ejusmodi Ordinatio alterutra specie carens, & propterea sub conditione repetenda, ut factum esse testatur Tannerus *i* in eventu hujus casus, qui ipsius ætate fuit diligenter exagitat.

10. Subinquires. Quid, si in Calice sit vinum solum sine aqua, vel vinum aqua multa dilutum?

Respondeo. Si vinum solum, sufficiens erit ad valorem sine dubio; aqua enim solum imponitur ex præcepto. At, si vinum sit aqua multa dilutum, distinguendum est: si enim aqua non sit in tanta quantitate, ut illud vinum amittat denominationem vini, ita scilicet, ut possis absolutè dicere, In hoc Calice est absolutè vinum, ut facile posset evenire, si vinum sit valde generosum, quamvis aquæ quantitas fuerit non nihil notabilis, erit ad valorem Ordinis sufficiens, at, si in tanta quantitate sit aqua, ut amittatur denominatio vini, quod facilius eveniret, si vinum sit admodum leve, nec valde generosum, nequaquam sufficeret, seu saltem valde dubia redderetur Ordinatio. Ratio est manifesta, quia in priori casu dicitur absolutè in Calice esse vinum, in posteriore autem non item, vel certè sub dubio.

11. Non multis ab hinc annis, peracta jam aliquorum Sacerdotum promotione comprehensum est, in Calicem, qui ad illam Ordinationem usurpatus fuit, infusam fuisse ab imperito Ministro totam aquam, & totum vinum, quibus Urceoli consueti paris magnitudinis pleni erant, & præsto aderant in abaco ad Sacrum ministerium; dubitatumque fuit, an tanta mistio aquæ abduxerit vinum illud ab absoluta denominatione vini?

Super qua dubitatione longa, diligenter discussio facta est à Theologis, inter quos

g Cum Henr. lib. 10. c. 6. Fil. tr. 9. c. 6. num. 43. & alii cit. à Leand. d. 3. de Ord. q. 8. h Cum G. Hurr. de Ord. diff. 15. v. observandū. March. p. 8. c. 5. Aver. qu. 2. sec. 8. alios citās. Leand. l. c. qu. 9. i Tanner. T. 4. d. 7. qu. 2. dub. 4.

quos ego adfui omnium minimus; omnesque, præter admodum paucos, decrevimus illos Sacerdotes debere, sub conditione, Ordinem iterum ritè recipere; saltem propter rationes, quas supra indicavi, cum agerem de contactu Physico materiæ ordinationis, cui sententiæ probi illi Sacerdotes, immò, & idem Episcopus, qui illos initiaverat, adhæserunt.

a Sup. c. 2. §. 1. à nu. 7.

12. An Calix, & Patena debeant esse consecrata? Dixi supra cap. tertio, §. secundo, num. 2.

An debeat intercedere contactus Physicus? Dixi ibidem à num. 5.

An simul cum prolacione formæ? Dixi ibidem num. 10.

NOTATIO PRO CASU, QUO sit reiteranda Ordinatio sub conditione.

Ad reddendam facilem ejusmodi reiterationem, quæ, propter aliquos casus supra dictos, vel similes, est sub conditione exhibenda, notetur, eam posse fieri quolibet anni tempore, posse à quocumque Episcopo, posse in Oratorio privato, posse absque cæteris Cæremoniis, sed solum suppleto id, in quo adest dubium. Ratio est, quia solemnitates, aliàs requisitæ, sunt institutæ pro Ordinatione absoluta, non autem pro Ordinatione conditionata; tunc enim non est Ordinationem celebrare, sed, quod imperfectè præstitum est, supplere. Ita ex Granado Quintanady. b

b Quinta. de Ord. sing. 1.

CAPUT VI.

De Subjecto Ordinis,

§. I.

Quoad valorem?

c C. Veniès de Presbit. non baptizatis & passim.

d Leon. a. 1. citans de Or. a. g.

1. March. Sacramentorum, id est Baptisimum non est ingressus.

2. De non Baptizato nil occurrit, quod addam; de Fœmina illud quæri solet, an is, qui simul Fœmina est, & Masculus, quem

Hermaphroditum appellamus, sit capax Ordinis?

HERMAPHRODITUS.

3. Respondeo, Is Hermaphroditus, in quo prævalet sexus virilis, est Ordinis capax, sicut, & matrimonii. Verum: irregularisne est? Affirmat Henriquez; Negat Hurtadius. Sed certè etiam si non esset in rigore irregularis, tenendum tamen est cum Castropalao, hillum non esse ordinandum: quia in se monstruosum esset, hominem aliquo tandem modo fœminam, ordinari.

4. Is autem, in quo prævalet fœmineus sexus, Ordinum capax non erit.

5. Is denique, in quo uterque sexus æquè prævalet, (quod tamen, nunquam esse, sed necessariò unum prævalere putat Valquez i) aliqui affirmant, capacem esse Ordinis, aliqui negant; sed concordant omnes, esse propter modo dictam rationem irregularem. Vide hæc fusè disputata apud citatos.

6. Sed quid Primò, de eo, qui nullum sexum habet, qualem puerum natum, esse, testatur Livius. k

Respondeo, Incapacem Ordinis hunc pronuncio, quia verè non est vir.

7. Quid, Secundò, de eo, qui ex muliere erupit in virum?

Respondeo, Hic non erit incapax, nec ex hoc capite irregularis. Ratio est, quia præfens status debet considerari, in quo jam est vir, & in nihilo fœmina. Quod si, ita erumpat in virum, ut remaneat etiam fœmina, idem dic, quod modo dictum est num. 5.

8. Quid Tertio, si ex viro desciscat quis in mulierem?

Respondeo, id evenire posse difficile apparet Joanni l Delugo, sed tamen, id si eveniret, esset is incapax Ordinis, quia secundum præsentem statum fœmina esse supponitur.

9. Sed si antea fuerat ordinatus, amittere Characterem Sacerdotii, possetque ne consecrare validè?

Respondeo, Id dicam infra lib. 8. Tract. primo de matrimonio cap. 12. §. secundo, num. 36.

10. Qui se finxit fœminam, irregularem volunt

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and authors like Leon, March, Henriquez, Hurtadius, Castropalao, Valquez, Livius, Delugo, and Jo. Moral.

2 Maior. de volunt Majolus, & Ugolinius, sed certè nul-
irreg. l. 1. lo id fundamento dictum est, nisi fortè aliud
c. 27. n. 4. addatur caput, quale posset esse infamia ex
b Vol. de ejusmodi fictione contracta.

irreg. c. 48
§. 2. n. 2.

P U E R.

11. Is Puer, qui caret usu rationis, id-
d. 1. Ord. est, infans, capax est Ordinis. Unde va-
g. 8. ex c. lidè eos suscipere, doceat communiter Do-
nn. de Cl. Atores. c.

12. Multi tamen addunt ex Doctrina San-
cti d. Thomæ, infantem invalidè ordinari in
Episcopum, quia Episcopus consecratur in
pastorem, ad quod munus est incapax, qui ra-
tione caret. Sed certè, sic etiam esset incapax

potestatis ad absolvendum à peccatis. Ergo
d. 1. Thom. non posset ordinari in Sacerdotem cum hac
potestate. Propter hanc rationem, aliasque,
Castrop. d. Discastrillus sustinet, etiam infantem validè
ordinari in Episcopum.

EXCOMMUNICATUS, QUEM NO-
lit Episcopus ordinare, &c.

13. Moris est, ut Episcopus, ante Ordina-
tionem, enunciare faciat, se non intendere,
ordinare excommunicatum, irregularem,
nec futivè accedentem ad Ordines, nec simi-
les. Iam quaeritur, si quis ex dictis adhuc ad
Ordines suscipiendos accederet, validè ordi-
naretur, si non propriè ex defectu capacita-
tis sua, certè ex defectu intentionis Episcopi?
juvat enim hac occasione, id breviter expli-
care.

Respondeo, esse multo probabilius, validè
ordinari; Tum quia, ut habetur in Pontifica-
li, post prædictam protestationem solet Epis-
copus, absolvere ordinandos ab omni ex-
communicatione ad effectum solum illos
Ordines suscipiendi: tum quia illam prote-
stationem ad terrorem enunciat, habet autem
animum etiam intrusos promovendi: Tum
quia idem Episcopus (nisi oppositum constet)
presumitur, quando actu confert Or-
dines, voluntatem priorem, si quam contra-
riam habuit, mutare, & illum jam præsen-
tem ordinare. Dico (nisi oppositum constet)
nam si certò constaret, Episcopum persistere
in ea negativa voluntate, nec te absoluisse;
certum est, te Ordinem non recipere, quia
intentio ministrantis semper requiritur ad
Tamburinus de Sacramentis.

valorem Sacramenti. Itaf Sanchez, g Lay- f Sanc. lib.
man h, Thesaur. i Immo adverte, quando 7. matr. d.
agitur de Sacerdotio, si aliquid sit rationa- 16. nu. 11.
bile dubium de voluntate Episcopi, debere g Layman
sub conditione reiterari Sacerdotii initiatio- de Sacr. in
nem, id enim persuadet periculum gravium commu-
damnorum, si fortè prior initiatio fuit in- ca. 4. n. 7.
valida, ut in universum alibi dictum est su- hThesaur.
perius. de penis

Pro consolatione Lectoris sic benignè ha- Eccl. p. 2.
ber Sa: Si Episcopus dicat. nolo, vel non intendo, V. Ord. c.
ordinare excommunicatos, vel irregulares, intel- 7.
ligitur si sciat talem esse. Quare is, quem ordinat. i Sa V. Or-
non sciens talem esse, verè est ordinatus. Hæc do nu. 38.
Sa. Non tamen omitterem conditionatam
Reordinationem.

§. II.

Quoad licitam receptionem Ordinum.

I. V T licitè quis Ordines recipiat, debet
Primò, esse confirmatus.

II. Tantam habere ætatem, quantam re-
quirunt Sacri Canones.

III. Titulum habere Parrimonii, vel bene-
ficii, vel Religiosæ paupertatis.

IV. Non esse irregularem, vel simili affe-
ctum impedimento, quæ omnia impedimen-
ta simul colligit Trullench. k

V. Sufficiatibus esse literis peritum.

VI. Esse in statu gratiæ.

Quoniam verò de Primò, Quartò I, Quintò, m & Sextò, n alibi commodior est
tractandi locus, hic solum superest de duobus l Li. 3. de
agere, puta de ætate, & de titulo.

D E Æ T A T E
Ordinandotum.

1. Quod illicitè, sed tamen valide ordina- §. 1.
tur infans, satis innuimus aliquantò superius. n Ibi. c. 12.
o De adultis ergo agendum hic erit. §. 1. c. 2.
2. Et quidem, quam vis, in Sacris Canoni- o Supl. li.
bus, alia ætas decreta olim pro Ordinibus 1. de Sacr.
suscipiendis fuerit; hodie tamen sequentes in gen. c.
dispositiones Concilii Tridentini sunt ob- 3. §. 2.
servandæ. p Sup. c. 1. §. 3. nu. 15.

Æ T A S P R O P R I M A
Tonsura.

1. Ætas pro Tonsura est septenniua
Kk comple-

L. an.
Larich.
cc.
G. Hort.
v. ap.
ortat.
ex ci-
ndum.
G. Hort.
irreg.
f. 14.
§. 1.
Castrop.
Ord. d.
p. 6.
§. 3.
c. 19. d.
§. 1. l.
12.

Trull. de
Or. diu. li.
6. c. un.
Dub. 11. n.
Li. 3. de
Confirm.
c. 3. §. 4. n.
4.
m Cum de
irreg. c. 6.

De adultis
§. 1. c. 2.
o Supl. li.
1. de Sacr.
in gen. c.
3. §. 2.
p Sup. c. 1.
§. 3. nu. 15.

completum. Non septenni Tonfuram concedere, illa culpa erit, quam dicam nu. 6. Ejusmodi ætas statuitur in a jure, & colligitur ex Tridentino, b quod vult, ut iniciandus prima Ord. in 6. Tonfura sciat rudimenta fidei, & item legeret, b Trident. & scribere.

4. Quod, si septennio minor comprehendatur ex præcoce ingenio, usu rationis pollere, ac legere, & scribere sciat, ordinari prima Tonfura posse, meritò docet Quintanadu. c

ÆTAS PRO MINORIBUS.

5. Ad Ordines Minores licet nonnulli, probabilius a doceant, requiri annum ætatis decimum quartum, tamen probabilius est, satis esse septennium completum. Ratio est, quia non apparet prohibitio in contrarium. Quoniam tamen communiter non statim à septennio scit puer, quod requirit Tridentinum pro Minoribus, idèò communiter non statim sunt ordinandi.

6. Quares. Peccatne mortaliter, qui Minoribus ordinat non septennem, nam qui Majoribus, peccare mortaliter, non est dubium?

Respondeo, Qui ordinat saltem sola prima Tonfura non septennem, non peccare mortaliter, docent aliqui. Verum post prædictum c. Nullus, & post Tridentinum loc. cit. esse mortale, meritò docent Sanchez, & alii que: si quidem prohibitio est de re gravi. Excipit necessitatem, si quando hæc unquam adit, ibidem Sanch.

ÆTAS PRO ORDINIBUS Majoribus.

7. Id sic decernitur à Tridentino g Nullus in posterum ad Subdiaconatus Ordinem ante 21. Ad Diaconatum ante 23. ad Presbyteratum ante 25. ætatis sue annum promoventur.

8. Satis esse, si ii anni sint incepti, etiam per unum diem, concors est Doctorum sententia.

9. Si inceptus sit dies, sed nondum advenit hora nativitatis: vel, si venit nativitatis hora v. g. hora matutina, sed non completus est dies, vel, si dies hic sit bifertilis; an ordinari quis possit? &c. Vide apud Docto-

res; h sunt enim hi casus adnotandum tari, meque utiliora explicare volenti impedire non debent.

10. Illud non est omittendum. Quid enim fiet, si omnibus diligentis factis, dubium sit, an ætatem requisitam quis habeat ad Ordines suscipiendos?

11. Respondeo, Si dubium sit negativum; non potest licitè promoveri, quia, ut universaliter alibi dixi, i certa obligatio ætatis requisita non potest vinci ab incertitudine, qua laborat profectionis ætatis.

12. Si verò dubium sit positivum, id est verè probabile sit, te gaudere requisitis annis, licet æquè probabile, immo probabilius sit, illis non te gaudere, licitè ad Ordines admitti poteris, k quia, qui probabiliter ratione movetur ad operandum, prudenter operatur, atque ad eò sine culpa. Quidnam sit verè probabile? vide omninò in nostro Decal. lib. 1. cap. 3. §. 3. num. 11.

13. Si parentes ordinandi testentur de requisita ætate, concedere Ordines, poterit sine scrupulo, Episcopus, quia licet testimonium k Collegi parentum pro filiis in aliqua alia materia ab aliquibus sufficiens non judicetur, hic tamè ubi in nullius est præjudicium, sufficiens judicandum est. l

Ætatem pro Ordinatione incipere à die nativitatis, non verò à die conceptionis, ostendit communis usus, & colligitur ex doctrina, quam habet in simili Merolla. m

§. III.

De Titulo ordinandorum.

1. Tridentinum n præcipit, ne quis possit ordinari in Sacris, nisi ad Titulum Beneficii, vel Patrimonii, vel Paupertatis, ejus scilicet, quam solemniter emittunt Religiosi, quales etiam esse eos, qui emittunt vota bienni in Societate JESU, decrevit Greg. o XIII. Ratio hujus dispositionis fuit, ut ordinatus in Sacris haberet, unde ali honestè posset. Nam propterea quantitas Beneficii, vel Patrimonii arbitrio Episcopi remittitur ab eodem Tridentino, qui secundum varias regiones sufficientem summam determinet. Sanè Synodus Panormitana p hodie requirit centum scutorum sexaginta annuorum Panormi, in aliis verò Diocesis

a C. nullus de Temp. Ord. in 6. b Trident. c Quintanadu. d Narb. de atate ad an. 7. q. 9. n. 3. e ad ann. 12. q. 1. n. 6. alii que. e Plur. a pud Leonard. de Ordin. d. 5. q. 2. f Sanc. in Confess. lib. 7. c. 1. d. 33. n. 15. g 16.

h Boss. moral. 2. tit. 2. de supplic. temp. 42. l. 1. d. 6. de q. 1. de quod. in b. f. n. 2. d. 1. p. 5. cap. 4. Nav. de atate ad ann. 12. l. 1. in Decal. 7. 7. 1. 7. 1. 1. Sanc. de atate ad 45. n. 38. k Collegi parentum pro filiis in aliqua alia materia ab aliquibus sufficiens non judicetur, hic tamè ubi in nullius est præjudicium, sufficiens judicandum est. l

m Merolla.

§. IV.

Quæstiones aliquos circa prædictos Titulos Ordinandorum.

AN SUSPENSIONEM incurrat, qui ordinatur sine Titulo?

1. **N**ovitios, vel nulliter professos suspensionem incurere, jam modò dictum est. De aliis igitur quæro, qui fortè sine Titulo Beneficii, vel Patrimonii, vel Pauperatis ordinentur.
 2. Et tanè olim, ipso facto, suspensionem incurrebant, & celebrantes contrahant irregularitatem ii, qui sine sufficienti titulo Ordines Sacros suscipiebant. Postea re id g ab Innocentio Tertio ablata, ex meliori sententia, fuit, hæc suspensio in illis verbis (Nos tamen benignius agere cupientes) & imposuitur fuit onus Episcopo aliquem sine Titulo scienter ordinanti, ut ipse teneretur alere sic ordinatum, donec ei de sufficienti beneficio provideretur.
 3. Id olim fuit: Sed quid hodie post Tridentinum? loquimur autem de dicta pœna suspensionis, nam graviter peccari ab ordinante, & ab ordinando, nullus dubitat.
 4. Respondeo, Multi insignes Doctores dicunt, ejusmodi sic ordinatum incurere dictam suspensionem, quia putant, Tridentinum loc. cit. dum patrimonium, seu alimentam sufficientiam omnino requirens in ordinato, aliiq; ap. sic habet: *Antiquorum Canonum pœnas super Dicast. p. hu innovando*: putant, inquam, innovare, tum pœnam suspensionis contra ordinatum, tum pœnam oneris alendi contra Episcopum ordinantem.
 5. Verum multi non inferioris item ordinis Doctores, immò, ut habet Barbosa, loc. cit. numero, & auctoritate Superiores docent, Tridentinum non innovasse pœnam suspensionis contra ordinatum, quæ jam ante Tridentinum fuerat ablata, sed solum innovasse, vel confirmasse pœnam oneris alendi, quæ ablata non fuerat.
 6. Mihi placet huic posteriori sententiæ adherere, licet fatear; probabilem esse priorum. Ratio, quæ me mover, est, quia non possum mihi persuadere, Tridentinum adhuc voluisse

fc. Nemi-
nè c. San-
ctorum
dist. 70.
g c. Cum
secundum
Apost. de
præbendis.
h Trident.
sess. 21. c.
2. De Re-
form.
i Suar. d.
31. de Cof.
sec. 2. n. 35
Theaur.
de pœnis
Eccles. 3.
p. V. Ordo
c. 11. n. 4.
Bonac. l. c.
n. 26.
Bord. T. 2.
res. 77. n.
70. aliq;
apud Barb.
in loc. cit.
Trid. à n.
71.
k S. Tol.
num loc. cit.
dum patrimonium,
seu alimentam
sufficientiam omnino
requirere in ordinato.
aliiq; ap.
hu innovando: putant,
inquam, innovare, tum
pœnam suspensionis
contra ordinatum, tum
pœnam oneris alendi
contra Episcopum or-
dinantem.
variat. q.
49. num.
Barb. l. c.
n. 73.
March. de
Ord. tr. 2.
p. 6. c. 7.
diff. 6. C.
Hurt. de
suspensi.
diff. 13. n.
18.

Kk 2

voluisse

celis locis, seu totorum quadraginta. Ad Mino- res non expostulari a ejusmodi Titulos ex iure communi, saltem hodie, operæ precium est, admonere.

2. Quoad Titulum Beneficii, nota, non sufficere quodcumque tunc; suppleatur, ergo tunc ex patrimonio, ut sufficiat tota summa, ad alimenta honestè præstanda.

3. Quoad Titulum Patrimonii, nota praxim aliquorum Episcoporum, qui ne ad primam quidem tonsuram volunt aliquem admittere, nisi Patrimonium necessarium pro Ordinibus Sacris se habere, legitime ostendat: prudenter sanè, ne Clericatum deinde cum dedecore exerceat, vel ab illo ad sæculum redire cum inconstantia cogatur. Sed quia communior praxis id non requirit, non possumus, Episcopos ad hoc obligare, sed laudare dumtaxat.

4. Quoad Titulum Pauperatis, nota Primò, extare Bullam Pii Quinti, quæ prohibet, ne Novitii ante Professionem ordinentur in Sacris ad Titulum Pauperatis, ac secus facientes, ipso facto, suspensioni subjicit, & in Ordine sic suscepto ministrantes irregularitate afficit.

5. Nota secundò, eum, qui emissa invalida Professione ob metum, vel ob aliquod impedimentum verè professus non est, & universaliter, qui ad sæculum liberè, & licitè redire potest, (abstraho hic à Scholasticis Societatis) si ordinetur ad Titulum Pauperatis, esse etiam suspensum, & modò dicto irregularem ex eadem e Pii Quinti Bulla. Et quidem is dupliciter peccat. Primò, quia sine patrimonio, seu sine ullo titulo. Secundò, quia sine Dimissoriis proprii Episcopi ordinatur, ut notat rectè Diana. d.

6. De rejectis adesse Decretum Sacræ Congregationis, ut sint etiam suspensi perpetuo, ablata potestate Ordinariis locorum eam suspensionem moderandi, vel relaxandi.

Hac occasione, scias, quod Decretum affert ad verbum Donatus. e

h Bo. Cr.
moral.
tit. 2. de
supplic.
temp. de
42. l. 1. de
d. 6. de
a. 9. de
quod u
bi sent. p.
2. de Mo.
ob. tr. 1.
5. cap. 4.
Nark. de
an. n. 1.
1. l. 1. in
D. de p. 3.
7. de
Sac. Cr.
Sac. Cr.
Sac. Cr.
Sac. Cr.
49. n. 36.
de Colop.
tur. c. 10.
H. in o.
H. l. 1. in
D. de p. 3.
8. 3. n. 7.
D. de p. 3.
1. n. 2.
8. n. 22.
Bonac. de
Clau. q. 2.
p. 10. diff.
5. n. 1. C.
de suspens.
d. 3. p. 5. 6.
4. n. 3. Ca.
susp. de
Ord. d. n. n.
p. 9. n. 3.
d. Diana
p. 4. tr. 2.
res. 82.
e Donat.
de Reg. 10.
1. q. 7. To.
1. p. 2. Vide
ctiam ib.
7. 31. n. 9.
C. 2.

voluisse innovare pœnam illam, quæ jam erat abolita per Innocentium Tertium, illius expressam mentionem nullo modo faciendo, Adde in pœnis benigniorem sensum esse sustinendum, &c.

7. Si ordinandus pactum inerat cum Episcopo, quod ab eo non peteret alimenta, tunc enim verò incurreret a suspensionem à solo Summo Pontifice dispensandam, & ordinans suscipitur per triennium à collatione Ordinum, & eundem præsentans, per idem triennium, ab Ordinum executione.

8. Quando scienter Episcopus ordinat aliquem sine patrimonio, quem alius Episcopus præsentavit, quis nam obligabitur porrigere ejusmodi ordinato alimenta, ordinans, an præsentans?

F. C. s. Epif. de præb. & dignitat. in 6. Respondeo, id clarè decidi à Bonifacio Octavo in jure, quod, quando occurrerit casus, facilè videre poteris, longum enim esset Decisionem illam varios casus continentem hic referre.

PATRIMONIUM FICTUM.

9. Quid si quis fingat, vel ementiatur Patrimonium?

Respondeo. Tunc, si fictum supponis esse patrimonium, nullum illud erit; ergo is cum nullo titulo ordinabitur, & sic recurrit doctrina modo prædicta à numero quarto.

PATRIMONIUM CUM

Promissione illud alteri retrodonandi.

10. Quid, si ab amico acceptavi Patrimonium, unde cum verò patrimonio promoveat, sed eidem amico promiserim, me illud eidem retrodonaturum?

Respondeo. Tunc peccasti graviter, quia in re gravi decepisti Ecclesiam.

Initas: incidine in suspensionem?

Respondeo. Si hoc modo acquisitum patrimonium verum est patrimonium, non ordinatus fuisti sine titulo, atque adeò in nullius sententia incurristi in suspensione: si non est verum, ut ego puto, quia morali modo est, ac si illa bona non haberes, Doctores allati *num. 4.* dicunt, te incidisse. At Doctores sequentes opinionem probabiliorè dictam *num. 6.* negant, si nullum pactum iniisti cura Episcopo.

11. Bonacina e cum aliis putat, prædictum, qui promisit se retrodonaturum amico post Ordines susceptos patrimonium non obligari ad retrodonandum, quia ex Tridentino bona, ad quorum titulum quis ordinatur, alienari nequeunt: unde potest is bona illa sibi in conscientia retinere, at Suar. d. aliique dicunt, teneri ad retrodonandum; quia, vel jure invalida fuit donatio amici ob defectum voluntatis de absolute donando, vel certe moraliter, ut ego dixi, seu æquivalenter, nulla, fuit.

12. Hæc posterior sententia mihi videtur probabilior, Verum utramque esse probabilem, meritò dicit Diana loc. citat. licet priorem, ut probabiliorè ipse sequatur, addit ex Sanch. aliisque, ejusmodi retrodonationem, si forte fiat, rescindi solere à foro exteriori, idque in pœnam Donatoris, qui voluit decipere Ecclesiam, & Episcopum. Unde etiam sequitur, quod Judex non obligabit dictum Donatarium, ut donationem sibi factam ab suo illo amico, illi retrocedat.

13. Si quis ordinandus promittat patrimonium amico reddere, quando ipse jam ordinatus factus fuerit sufficiens beneficium, vel alia bona, idque cum consensu Episcopi, nullam pœnam, nullamque culpam incurrit, quia nulla ratione contra Tridentinum operatur. Ita Trullench.

IN SYNODO PANORMITANA

suspenditur, qui cum sicto patrimonio ordinatur.

14. Denique hic duo advertite. Primum, prædicta sic se habere in jure communi, Ceterum quisque sua Diocesana consulat Statuta. Sanè Synodus Panormitana sic suspensionem contra prædictos pronunciat: *Declaramus, fictitium esse Patrimonium illud, quod ab aliquo possidetur cum prævio pacto non exigendi fructus annuos, vel eos retrodonandi, vel quomodolibet retrocedendi. Declaramus etiam, in pœnam suspensionis à jure impostam eos incurvere, qui cum hoc fictitio, & simulato patrimonio ad Sacros Ordines accesserint: eandemque pœnam suspensionis ipso facto incurrendam, si, & quatenus opus est, denuo adiungimus.*

ULTRA

ULTRAMONTANI SUSPENDUNTUR, si cum ficto Patrimonio ordinantur.

15. Secundò, adverte adesse Decretum Urbani Octavi, quod eo ipso Ultramontanos, vel natos extra Italiam suspendit in perpetuum, si ordinentur in Italia cum ficto patrimonio, aliisque eos pœnis ad arbitrium Summi Pontificis subdit. De hoc Decreto iterum redibit sermo non multò postea.

DE PATRIMONIO SUFFICIENTI, sed non ex arbitrio Episcopi.

16. Si quis Patrimonio fruatur, quod sibi sufficiat ad alimenta sibi congrua; Episcopus tamen nolit patrimonium illud ad Ordines admittere, si is nihilominus initiatur, dicitur initiari sine iufficienti patrimonio?

17. Rursus, si Episcopus, vel Synodus decrenat pro patrimonio iufficienti v. gr. quinquaginta aureos annuos, sufficiant autem mihi in meo oppido viginti, vel triginta, si cum his promovear, dicar ne promoveri cum iufficienti patrimonio?

18. Respondeo, utrumque dici sine iufficienti patrimonio promoveri; quia manifestè Tridentinum illud vult esse iufficienti, quod approbat Episcopus Ita Trullench. b alios citans. Reminiscere nihilominus, tum pro his, tum pro præcedentibus casibus, si parum, seu in quantitate minimè notabili sit defectus, esse tunc parvitatem materiæ, atque adeò tantummodo culpam venialem. Quænam sit hæc parvitas, vide apud Dianam p. 4. tractat. 4. Ref. 52.

AN PATRIMONIUM ALIENARI queat?

19. Non posse alienari, donec ordinatus nanciscatur iufficienti Beneficium, vel bona, unde alatur, idque cum consensu Episcopi, disertè præcipit Tridentinum. c An autem consensus Episcopi ita requiratur, ut sine illo invalida sit alienatio facta à dicto ordinato jam habente iufficienti beneficium, vel bona; bipartita est sententia apud Barbosam d videntia, affirmans altera, altera negans, utraque probabiliter, quia verba, & contextus Tridentini in utramque partem probabiliter trahi possunt.

20. Sed adhuc inquires. Primò, An sicuti patrimonium, ad cuius titulum quis ordinatus fuit, potest modò dicto alienari post adeptum iufficienti Beneficium: ita e contra possit Beneficium renunciari post adeptum iufficienti patrimonium, vel iufficientia bona Tridentinum enim solum prioris casus meminit.

21. Respondeo, posse modo dicto, etenim eadem prorsus ratio, eademque Concilii intentio.

22. Inquires Secundò, An, si alienarem dictum patrimonium ante adeptum iufficienti beneficium, vel bona: non solum illicite mortaliter, ut certum est, sed etiam invalidè alienarem.

23. Respondeo, etiam invalidè, ut est sententia communis; id enim clarè colligitur ex verbis illis Tridentini loc. citat. nullatenus possint addito sine, cur alienatio prohibeatur, qui est, alimenta ordinato in Sacris non adesse.

Immodò, nec potes hypothecare tuum patrimonium, nec creditori tuo illud cedere, nec alteri remittere. Audi Barbosam. e

24. Alienari, aut extingui, vel remitti non potest patrimonium, immodò, nec vendi, nec permutari, nec hypothecari, nec præscribi tempore ordinatio, & paulò post, dictio, illa nullatenus importat nullitatem actus ipso iure, ex multis quos plena manu retuli in tr. de dictionibus.

25. Audi Aloysium f Riccium: eleganter, f Aloysius inquit, dubitatum fuit, an prohibitus alienare Ric. p. 2. bona, ad quorum titulum quis fuit ordinatus, decis. Cur censetur etiam prohibitus obligare eadem bona? & paulò post cum multa erudite protulit. Neap. decis. sic habet: Nullatenus potest obligare in specie, si mihi seu speciali obligatione nominando tale bonum obligare in genere, obligando nimirum in omnia bona sua, tamen in tali generali obligatione non adducens, comprehenduntur huiusmodi bona, ad quorum titulum fuit promotus.

26. Confirmatur hæc ex sequenti resolutione. Quærunq; nonnulli, An ordinatus Diaconus cum legitimo patrimonio, si illud ante susceptionem presbyteratus alteri renunciet (idem certè esset, si vendat) & deinde ad Sacerdotium promoveatur, incurrat suspensionem? (peccare enim mortaliter non est dubium) & quamvis multi, qui sententiam

kk 3

illam

illam dictam num. 4. sequuntur, affirmant, quia hic sine patrimonio ordinabitur; tamen probabilius plures, etiam stando in illa sententia, negant, quia censent hanc renunciationem omninò esse invalidam, unde bene colligunt, huac re vera non ordinari sine patrimonio.

27. Dictum patrimonium licet à Principe collectari non possit, nec ex illo debeatur gabella; tamen in rigore non esse bonum Ecclesiasticum, dixi contra Marchinum, b

b Marob. supra. c

de Ord. tr.

2. p. 6. ca. 7

diff. 12.

c Sup. in

tract. de

casib. re-

serv. c. 5.

§. 3. nu. 53.

d Castr. d.

un. de Ord.

p. 9. nu. 4.

cum Sua-

rio.

Barb.

Henr. ab

eod. cit.

Trull. de

Ord. l. 6. c.

unic. dub.

12. nu. 3. in

tit. de Pa-

trivim.

c Infra de

irreg. c. 2. o

§. 1.

DE AMITTENTE PATRIMONIUM.

18. Titius idoneo patrimonio instructus ordinatus fuit Subdiaconus, sed deinde, sine sua culpa, illud amisit, potestne licitè, sine alijs bonis ad superiores Ordines ascendere? Idem quæro de simili Diacono, quoad Sacerdotium.

29. Respondeo, non posse, d quia sic promoveretur sine patrimonio contra Tridentinum. Effulget tamen una quædam benigna interpretatio: nam, si in Diaconatu, vel Subdiaconatu cum dedecore status Ecclesiastici, vel mendicare, vel turpi quæstu victum quætere is cogeretur, spem autem haberet, cum Sacerdotio honestius se fore sustentandum, posset Episcopus dispensare ad Sacerdotium, quia hæc esset causa sufficiens dispensandi, ita Henriquez, & Avila, quos citat, & non reprobatur Castrop. l. c.

30. Propter dictas similes rationes cum legitimo Patrimonio promovis, sed deinde sine culpa (nam cum culpa dicam alibi e) ob aliquod infortunium, illo privatis, poterit Episcopus permittere celebrationem, aliaque Sacerdotis ministeria, Immo puto, Sacerdotes ejusmodi posse sine ulla Episcopi licentia, porro prosequi in suis dictis ministeriis, quia, ubi nulla culpa, nulla esse debet poena. Et quia honestius sic vivent, &, quia nullum jus est in oppositum. Jura enim solum vetant, ne ascendatur ad Ordines sine patrimonio, nihil de ejusmodi amissione loquuntur, & denique, quia talis est praxis; cum nemo ex Sacerdotibus se gerat, (etiam scientibus Prælati) ut suspensum ex superveniente jactura patrimonii. Vide, quæ Deo aspirante dicam in Tract. cit. de irreg.

AN SINE PATRIMONIO INSIGNIS aliquis vir initiati possit?

Quid de expectante certo hæreditatem, vel quid simile?

31. Docent non pauci posse aliquando Episcopum dispensare, ut absque Patrimonio, vel Beneficio ordinetur in Sacris vir literis insignis, cui meritò præsumi potest non defutura honesta alimenta.

32. Sed profectò id videtur contra Tridentinum, g & fortè, dum præcipit, ne quis, quamvis alias sit idoneus, moribus, scientia, & ætate sine titulo ordinetur, id prohibere signatè voluit.

33. Majorem probabilitatis speciem habet. Primò, quod aliqui h affirmant, posse scilicet promoveri eum, qui de proximo certo moraliter expectat Beneficium, tunc enim (ajunt) modo morali, & humano potest estimari, jam potiri Beneficio.

Secundò, quod alii dicunt, posse factis initiari filium, qui pingue patrimonium expectat à Patre.

Tertiò, quod Sà, & multi que putarunt, posse scilicet promoveri graduatum in jure Canonico, vel in Theologia præsertim in Collegiatis Majoribus Hispaniæ, quibus nunquam defunt Beneficia pingua; tunc enim perinde sunt, ac si Beneficio gauderent.

34. His tamen non obstantibus, quæ pensare nunc non vacat, recedendum non est à tam clara dispositione Tridentini ibi (nisi legitime constet Beneficium pacifice possidere) & ibi (patrimonium verè ab eis obtineri.) Adde, & responsiones Cardinalium apud prædictos Auctores, & præsertim apud Sà expurgatum.

AN SINE BENEFICIO, SED cum solo Patrimonio possit quis promoveri?

35. Tridentinum loco citato, sic disponit: Patrimonio, vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum. Hæc Tridentinum. Cum ergo illud judica-

veris hic significet boni viri arbitrium, hoc est, voluntatem rationi congruam, contra Tridentinum faceret Episcopus, si solius Patrimonii titulo, ad hominem promovendum, moveretur. Atque hinc inferit Navarrus, a se vidisse negatam eundem fuisse facultatem ascendendi ad Subdiaconatum ob defectum tituli Beneficii, licet is habuerit patrimonium trium millium scutorum. Id, quod referens Trullench. b ait, hoc Decretum obligare sub mortali, citatque eundem Navarrum, & Villalobos.

36. Equidem duo expendenda Lectoribus do. Primò, nonne potuit esse causa rationalis prædictum hominem promovendi, quia utile, & honorificum est Ecclesie hominem prædivitem ejus servitio addici, & consecrari?

Secundò, tantum rigorem exposcendi omnino Beneficium in ordinandis vix animadverto in Episcopis: ususne subsecutus Decretum hoc fortasse mitigavit.

CAPUT VII.

De Ministro Ordinis.

§. I.

Quoad validitatem.

1. Certum est, ordinarium Ministrum Ordinibus conferendis esse Episcopum, ut habet Tridentinum.
2. Certum item est omnes Episcopos in hoc æquales esse, & validè cuicumque Fideli Ordines ministrare. Nam Episcopus quicumque, etiam excommunicatus, etiam Hæreticus, etiam si Diaconatum, & alios inferiores Ordines non suscepisset, potest omnes Ordines, quamvis à se non susceptos, alteri conferre, dummodo verè ipse sit Sacerdos, & Episcopus consecratus (non enim satis foret, esse electum, & confirmatum) siquidem Ordines confert verbi gratia, Diaconatum, non ex vi Diaconatus, quem habeat, sed ex vi Ordinis Episcopalis, qui Diaconatum, aliosque ipso inferiores essentialiter non supponit. Lege Vasquez, et aliosque, licet sit contrarius Sanchez, et aliique.
3. Incertum ergo illud remanet, An alii

Episcopo inferiores, id est, Sacerdotes communes possint ex delegatione Summi Pontificis, Ordines validè conferre. Nam non Sacerdoti, etiam si sit Cardinalis, tantam potestatem delegari non posse, quia, nec exemplum, nec ulla ratio id persuadet, certum fo-

4. Respondeo, distinguendo Ordines in tres classes. Primò, in Sacerdotium, Secundo, in Diaconatum, & Subdiaconatum. Tertio, in Ordines Minores, Tonsuramque primam.

5. Dico jam Primò, probabile ab aliquibus existimari, Sacerdoti posse à Pontifice delegari potestatem conferendi alteri Sacerdotium, sed improbabile existimari ab aliis; quod posterius libentius recipio; cum enim hanc denegationem nunquam concesserit Pontifex ab ipso Ecclesie initio, non est res tanti momenti, sic facile concedenda. Lege citatos.

6. Dico Secundò, facilius posse concedi, delegabilem à Summo Pontifice esse Sacerdoti potestatem conferendi Diaconatum, & Subdiaconatum, quia non tam clarè apparet hic valde gravis inconvenientia, immò fertur Innocentius Octavus id concessisse Abbatibus Cisterciensibus pro suis Monachis. Sed nihilominus id alii negant, & quoad Innocentium dicunt, ipsum solum concessisse, ut dicti Abbates possint in suis Monasteriis ordinare suos non per se, sed per quemcumque Episcopum.

Dico Tertio, Sacerdoti posse Summum Pontificem concedere facultatem conferendi primam Tonsuram, Minoresque Ordines,

Adde concessam de facto eam esse quibusdam Abbatibus pro suis Regularibus. gantur Diana, h Leander, i Marchinus, k Loth, l aliique permulti ab ipsis adducti, qui de hac concessione, ejusque extensione, hinc inde, disputant latè.

§. II.

De Ministro Ordinis quoad licitum usum.

1. Quamvis multa requirantur in Episcopo, ut licitè Ordines conferat, status v. gr. gratiæ, non esse suspensum à Pontif-

f Sanc. Con-
ninc. alii-
que apud
Leand. l.c.
qu. 16. ap.
Arer. de
Ord. qu. 3.
see. 3. Vers.
In hac re.

Apud
L. and. l.c.
qu. 18.
h Dian. l.
p. 4. r. 4.
ref. 147.

Ep. p. 5. r.
13. ref. 93.
Ep. p. 7. r.
11. ref. 42.
i Leand. d.
de Ord.
k 4. de Ord.
presertim
a q. 9. us-
que d. 15.
k March.
tr. 1. p. 2. de
Ord. c. 10.
l Ludov.
Bertrand.
Loth in

ref. Theol.
tr. 7. d. 1.

Henr.
Arill. de
sue apud
Castro. d.
Ord. p. 9.
um. 1.
Trid. q.
c. 2. de
Reforn.
Ap. Lo-
and. d. 3.
de Ord.
c. 13.
Sord. d.
ad con-
cend. l.
Sacer-
dote apud
undem
cand. p.
o.
Dian. p.
4. r. 4.
ref. 147.

Pontificalibus, &c. tamen, quia de his, & similibus alibi actum est, hic solum proprius locus est agendi, Quosnam Fideles possit licite Episcopus promovere. At quia certum est, non posse, nisi suos; cum ex Sacris Textibus non liceat quempiam ordinari, nisi à proprio Episcopo; ideo hic solum superest querere, quisnam nomine proprii Episcopi, intelligendus sit?

2. Respondeo, in aliis materiis intelligitur ille Episcopus, in cujus Diocesi habet quis fixum domicilium: at vero in materia Ordinationis aliquanto latius accipitur nomen proprii Episcopi, Bonifacius enim Oñavus, qui nec expressè, nec tacite revocatus fuit à Tridentino, quicquid aliqui dicant, vel certe, etiamsi fuerit à Tridentino revocatus, revocatio tamen est abrogata ab ipso usq. omnium Ecclesiarum, & Episcoporum, juxta dicti Bonifacii dispositionem, quotidie operationem: Bonifacius, inquam, generaliter sic rem hanc disponit, ut velit neminem posse ordinari, etiam prima Tonsura, nisi ab Episcopo, qui propriè sit suus, vel ratione Originis, vel ratione Beneficii, vel ratione Domicilii.

3. Non deest tamen duplex exceptio. Prima, habetur in Tridentino, in favorem Familiarum Episcoporum, ut scilicet Episcopus Diocesis possit ordinare suum non subditum, qui per triennium cum ipso fuerit commoratus, & cui statim Beneficium conferat. Dixi (Episcopus Diocesis) nam id omnino negatur, à Episcopo Titulari Diocesim non habenti. Quod autem familiari huic, saltem intra decem dies, debeat Episcopus beneficium conferre. Quod hæc concessio extendatur etiam ad famulos talium familiarum, Quod triennium debeat esse continuatum, Quod numeretur, etiamsi inceperit ante collationem Episcopatus. Quod servitium debeat fieri Episcopo præsentem, non auspensi, si tem distant, sunt quæstionculæ, notatæ à Doctoribus & apud Leandrum.

4. An huic non subdito, sed familiari possit conferri Episcopus ex titulo familiaritatis dispensari in interstitiis dicam infra.

5. Secunda exceptio habetur in jure, in quo conceditur, Clericos posse promoveri ad Ordines à vicinis Episcopis sine proprii Episcopi licentia, quando hic proprius notoriè ordinavit alienos subditos sine licentia pro-

priorum Episcoporum. Lege Suar. i & Castropol. & de his, & similibus. Sed jam separatim illustremus illa tria allata à Bonifacio Octavo.

PROPRIUS EPISCOPUS RATIONE Originis.

6. Afferò Primò, Antonium posse ordinari ab Episcopo v. gr. Panormitano, si ipse natus sit in Panormitana Diocesi (& ejus parentes ibidem habuerint fixum domicilium eo tempore, quo Antonius natus est. Hæc est certissima assertio: hoc enim permaximè esse subditum ratione originis.

7. Idem est, si postquam Antonius in hac Diocesi est natus tempore, quo ejus parentes in eadem degebant, postea iidem in aliam Diocesim se transfulerunt. Ratio est manifesta, quia translatio parentum, postea facta, non potest auferre jus nativitatis acquisitum à filio.

8. Sed quid, si Antonius natus est in hac Diocesi, dum parentes ipsius hic domicilium non habebant, sed erant in transitu, causa itineris v. gr. vel alterius negotii: eritne Antonius existimandus hujus Diocesis?

9. Respondeo. Nonnulli, m esse existimandum, dicunt, & quidem probabiliter, sed probabilius id alii negant, quia ex una parte fortuita nativitas non videtur sufficere, ut per eam quis dicatur habere originem ab ea Civitate, ubi, sic per accidens, nascitur: & ex alia parte, in re, ubi disceditur à jure communi hæc est verborum interpretatio facienda. Sane Medulla p Theologica citans Diam, sic habet: *Studiosi, qui in Univeritate habitant, etiam ultra Decennium, animo redeundi in Patriam non contrahunt ibi domicilium, atque adeo ab ejus loci Episcopo ordinari non possunt: immo, si ibi ducant uxorem, nec filii eorum: sicut enim is non dicitur Episcopus domicili respectu Patris, ita nec Episcopus originis respectu proles, qua nata fingitur in domicilio Patris.* Hæc ibi.

10. Hæc tamen omnia licet probabilioribus sententiam faciant, non tamen priorum à sua probabilitate dejiciunt, nam in communi existimatione, communique hominum usu, qui alicubi nascitur, illius loci sit multo dignior. Unde, quod mavis, tutò sequere.

11. Adf-

11. Affero Secundo, probabile esse, aliquem posse ordinari in Civitate originis paterna; hoc est promoveri licite posse prædictum v. gr. Antonium ab Episcopo Panormitano, si ejus pater natus, & fixus commoratus sit in Panormitana Diocesi, tamen ipse Antonius natus sit, & sit commoratus in Diocesi aliena, & affero item probabile esse non posse. Ratio prioris probabilitatis est, quia illud (ratione originis, seu esse oriundum, seu originarium) de quo loquitur Bonifacius, significare id debet, quod significatur in jure, & in jure, per hæc vocabula, significatur, aliquem computari in civem illius Civitatis, in qua natus est pater; ergo, &c. Ratio probabilitatis posterioris est, quia: spectanda est origo propria, non verò paterna cum vox illa oriundus, seu origo [sæpissimè significet idem, quod significat vox] ortus, seu nativitas.

12. Ex prior probabilitate infero Machin. lo.c. cit. non esse subreptitiam dispensationem, si quis exposuit, se esse oriundum ex tali Civitate, cum tamen ipse sit ortus alibi, sed pater ejus erat natus in Civitate illa, ibique domicilium habebat; sed de hac illatione, valde dubito, præsertim in Dispensationibus matrimonialibus, quæ hodie, ut suo loco dicemus, diriguntur expediendæ ad determinatum Ordinarium loci nativitatis dispensandi.

13. Doctores autem prædicti, qui affirmant, originem patris sufficere, notant, se loqui de filiis, legitimis, nam illegitimi non sequuntur nativitatem patris, sed matris, unde hi non possunt ordinari ab Episcopo Civitatis originis patris, sed matris. Nam licet, ut advertit Castropal. d in hac materia Ordinum, non spectetur origo matris sed patris; tamen, quando filius est naturalis, cum pater soleat esse minus cognitus, origo matris inspicitur. In expositis verò, quando nescitur origo paterna, vel materna, subrogari, ait, locum expositionis; quod ultimum docetur etiam communiter apud Metollam, & Gratianum, f. alioque.

14. Affero Tertio. Quamvis nonnulli, propter rationes modò dictas de patre, extendant idem ad Avum, posse scilicet ordinari quempiam in Diocesi, ubi ejus Avus natus est, tenendum tamen est cum aliis, h. nequa-

quam posse, nam secus nimis extenderetur h. Trull. l. ejusmodi potestas contra dispositionem Sacrorum Canonum volentium cuicumque Episcopo suos fines præscribere.

5. Hic se offert dissolvenda quæstio, de qua superioribus diebus disputatum Panormi fuit. Solent nonnulli ex civibus Montis Regalis suos infantes Panormum, non plus, nec DD. quam quatuor circiter milliaribus à Monte defendere Regali distantem, asportare, ut ibi Sacrum non sufficiens Baptismum suscipientes, veluti; sic Civitate cere originem donati, potiri deinceps Panormitanis Privilegiis possint, an jure, ipsi viderint. Quoniam ergo diversæ hæc sunt Dioceses quidam ex his Panormi baptizatus, sed natus Montis Regalis, ex Montisregalensi patre, Ordines postulavit ab Archiepiscopo Panormitano tanquam ejus subditus, legitimè voti compos fieri potuit?

16. Ostendi ego iis, qui id sciscitati sunt Leandrum si id concedentem his verbis: Qui in una Diocesi est natus, in altera baptizatus, in tertia habet domicilium, in quarta Beneficium, q. 7. citans optimè potest à quolibet ex his Episcopis ordinari, c. cū nullo vel ad id literas Dimissorias accipere.

17. Verum, quamvis hunc Auctorem ostenderim, dixi, nulla ratione esse approbandum.

I. Quia ratione solius Baptismi, non potest quis dici originarius, seu habere originem, seu ortum in aliqua Civitate, propriam originem enim dat nativitas temporalis, non spiritualis.

18. II. Quia nunquam legitimus hujusmodi prærogativam faciendi civem alicujus loci, soli ipsi Baptismo fuisse concessam.

19. III. Quia nemo daret legatum relictum civibus, seu naturalibus alicujus loci, si solum ibi quis fuisset baptizatus, nam si daret, utique veris naturalibus injuriam faceret.

20. IV. Quia rectè sic ait Trullench. k Quod Baptismus det originem, intellige em, modo non constaret in individuo de loco, ubi quis natus est.

21. V. Quia ex hoc dicto Trullenc. puto, illos, qui concedunt Baptismo effectum, originem dandi Fidelibus, solum velle; pro foro externo ex Baptismo probari, vel præsumi nativitatem, nam cæterum pro foro interno, & pro externo, quando constat, alibi fuisse

Tanburinus de Sacramentis.

C. 1. de
Temp. Ord.
c. 6.
Suar. d.
Censur. d.
l. 9. in
Divers.
juris Rub.
9. c. 8. n. 4.
aliquæ a-
pud Lean.
l. c. 9.
Dian. p. 4.
tr. 4. ref.
148. affe-
rens de-
clarat. Sac.
Congreg.
Trullenc.
multis id
probans de
Ord. l. 6. c.
unic. sub.
7.
b. Quar. d.
in V. Ord.
§. Quo ad
Tertium.
Rodrigue.
Graf. Tu-
si. alique
apud Le-
and. l. c.
cl. Aluip.
ff. ad Mu-
nicipalia.
L. libertas
C. de Ma-
cipi.
Castrop.
l. c. p. 15. n.
2. Versu
Dici ma-
tri.
Meroll.
lo. mox ci-
tando.
Gratian.
lo. mox ci-
tando.
Leand.
d. 8. de Or.
c. 10.

h. Trull. l.
c. num. 5.
Mar. hin.
de Ordine
tr. 1. p. 5. c.
6. n. 2. di-
mi. cens om-
DD.
defendere
suffi-
nem Avi-
Ord. d. 8.
q. 7. citans
c. cū nullo
de temp.
Ord. in 6.
Sanch. de
mat. l. 3. d.
23. nu. 1.
Philiber.
March. tr.
1. de Ord.
p. l. 5. à c. 5
G. Hur. de
Or. diff. 17
Sayrum.
Formac.
Machado
alios ci-
tam.
k Trull.
l. c. nu. 3.

nativitatem, procedere non potest illa doctrina, & certe omnis sanæ mentis homo id etiam sentiet in Privilegiis quoad temporalia, nisi expressè, vel ex æquitate quadam, quam mox dicam, id Baptismo concedatur à Principe, quamvis aliquid plus videatur concedere Gratianus citatus mox num. 24.

22. VI. Quia volui oculis meis recolle e Cap. Cum nullus, citatum à Leandro, & Sanchez, Marchinum, Hurtadum ab eodem pro ejus sententia item citatos, & ne verbum quidem de Baptismo. Unde alios, quos ipse citat videre nolui, nam etiam si rem dicerent, non rectè dicerent.

23. VII. Quia bene distinguit Merolla, a Id, quod fortè Doctores, quando videntur diversimodè loqui, conciliabit. Advertendum (inquit) gaudere predictis Privilegiis, ut civem originum, Infidelem baptizatum Neapoli, quia tunc Neapoli dicitur renasci. Idem decijum fuit pluries in eadem Regia Camera. Hoc autem limitant aliqui, nisi fuerit baptizatus Neapoli in fraudem, ut originem consequeretur. Ita Stephanus, b Gratianus. Hæc Merolla. Vides, ex æquitate concedi Infideli hic baptizato, fieri hic civem: idque fortasse, quia nescitur non tarò ejus origo, vel, si scitur, eum suam patriam reliquerit, in favorem fidei æquum est, ut ea, in qua baptizatur, civitate donetur. Vides item in casu, de quo nos agimus, cum adfit aperta fraus consequendi originem, locum ejusmodi æquitatem non habere?

24. Audiamus, & Gratianum. Per Baptismum (ait, loco citato) quis efficitur Civis, & acquiritur origo, quam sicut habemus per nativitatem temporalem, tanquam magis propriam ita per Baptismum, qui dicitur nativitas, & per eum homo denuo nascitur, sive loquamur quoad spiritualia, & beneficalia, sive temporalia. Intelligendo, cessante fraude; nam si quis in aliquo loco baptizetur per aliquem, ut acquireret originem illius loci, reputabitur nihilominus pro extraneo, nec diceretur civis in præjudicium aliorum. Ita in specie concludit Gonzales. d Hæc Gratianus.

At in casu nostro, & fraus est, & præjudicium foret Archiepiscopi Montis Regalensis, si prædicto, de quo loquimur, Ordines concederet Archiepiscopus Panormitanus.

Sed hæc contra meam consuetudinem nimis fortasse multis.

PROPRIUS EPISCOPUS RATIONE Beneficii.

25. Affero, quemlibet ordinari licitè posse ab Episcopo; in cujus Diœcesis habet is Beneficium Ecclesiasticum, nam per Beneficium fit ei Episcopo subditus.

26. Inquires. Quid Primò, si Beneficium sit simplex, nec residentiam requirar.

Quid Secundò, si quis habeat ibi pensionem?

Quid Tertio, si quis habeat duo ibi Beneficia, alterum in una, alterum in altera Diœcesi?

Quid Quarto, si Beneficium sit admodum tenue?

Respondeo ad Primum, affirmativè, quia Bonifacius Octavus non requirit residentiam.

Ad Secundum, negativè, quia idem Bonifacius Beneficium requirit, Penso autem Beneficium non est.

Ad Tertium, dicam mox numero trigesimo quarto.

Ad Quartum, affirmativè, s'ajo enim sufficere ad constituendum te subditum Episcopo, si in ejus Diœcesi possideas Beneficium quamvis tenuissimum, quia Bonifacius non requirit, nisi Beneficium; at profectò Beneficium tenuissimum Beneficium est. Ne tamen obliviscaris, ut actu Ordines Sacros suscipias, te debere etiam supplere de Patrimonio, quod necessarium erit ad honestam sustentationem tuam.

27. Non me latet, Barbosam g requirere, ut Beneficium saltem afferat octo, vel quatuor senta singulis annis, & aliquos h requirere, ne adfit fraus, qualis esset, si fundares Beneficium tenue in aliena Diœcesi, ut illius deinde compos, ibidem iniretis; id enim (ajunt) fiet in præjudicium alienæ jurisdictionis. Non me, inquam, hæc duo latent, sed ego sequor alios hæc non requirentes: Nam quoad primum, jam dixi, etiam tenuè, Beneficium esse: Quoad secundum verò, non est fraudulentus is, qui utitur eo stratagemmate, quod nullo jure prohibetur. Non sic in casu de Baptismo: de quo modo dixi numero vigesimo quarto; Nam Baptismus non nisi improprie, & ex æquitate dat nativitatem, Beneficium verò tenue cum vere, & propriè.

a Meroll. T. 3. dif. 6. exp. 6. dub. 3. diff. 5. n. 180.

b Grat. To. 1. discip. Foren. c. 75. à n. 16.

c c. Delitium de Baptis.

d Gonzal. ad Reg. primam Canceel. glossa 9. s. 1. nu. 108. juncto n. 313.

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and authors like Merolla, Gratian, and Gonzales.

Beneficium sit, dat esse proprie Beneficia- tum illius Diocesis, in qua est Beneficium.

28. Illud profus non potui annis hisce superioribus approbare. Quidam ex iis Theologis, qui solum Scholasticam profitentur, parum (ut animadvertere potui) in Morali, & in Canonibus Sacris versatus, contendebat, posse a Laico extraneo fundari in aliena Diocesi Beneficium, quod eidem statim conferretur, nam sic redditus ratione Beneficii subditus, poterit (ajebat Theologus) in illa Diocesi promoveri.

29. Dixi, ejusmodi doctrinam procedere ex modica jurium notitia. Jura omnia clamant, ut nullus sit capax Beneficii Ecclesiastici, nisi habeat Tonsuram, ut supra, nos etiam docuimus. Si ergo Laicus, de quo est sermo, adhuc, post fundatum Beneficium, est Laicus, qua ratione poterit ipsi valide conferri illud, vel quodcumque aliud Beneficium? Nullo modo: & consequenter qua ratione subditus & redditus in illa alia Diocesi ratione Beneficii, quod Beneficium cum nulliter habeat, nullum habeat? Hanc solidam doctrinam prius me docuit praedictus discur- sus (sancere loquor, non mentior) sed deinde inventi subobscure indicatam a Thoma Sanchez, & Averla. b

PROPRIUS EPISCOPUS RATIONE Domicilii.

30. Affero Primò, quemlibet posse ordi- nari ab Episcopo, in cujus Diocesi habet actu fixum domicilium, hoc est, habet ibi habitationem actualem cum animo ibidem perpetuò manendi. Quod si soleret quis perpetuò stallare in una Diocesi, hinc in alia, quasi aequaliter, habitare, sanè is diceretur ha- bere duplex fixum domicilium, & ab utro- que Episcopo posset promoveri, ut notat re- cte Marchinus. c

31. Dicitum est (perpetuò) nam duplex do- micilium distinguunt Doctores. Aliud, in quo quis actu habitat, & in eodem habitare perpetuò intendit, aliud, in quo majore so- lum parte anni intendit habitare: illud appel- latur verum domicilium, hoc, quasi domici- lium. Qua distinctione praè oculis habita, do- cemus, licet pro receptione aliorum Sacra-

mentorum, sufficiat quasi domicilium, vel, pro aliquibus Sacramentis necessariis, quali- bet habitatio; at pro receptione Ordinum, qui requirunt maximum deiectum, & perso- nae cognitionem, docemus, inquam, requirit verum, & fixum domicilium. Quare, qui multos annos, etiam decem, etiam viginti, etiam centum proposuit alibi commorari, si expressè, vel tacitè habet animum redeundi in patriam, cum sic non dicatur habere ibi fi- xum domicilium, non poterit in conscientia ab illius loci Episcopo promoveri.

32. Quoad forum autem externum, puta, ut ab Episcopo tu alibi natus admittaris ad Ordines, tanquam in ejus Diocesi domici- lium habens, debes testibus, probationibus, & conjecturis animum tuum ibi perpetuò ma- nendi probare. De quibus probationibus te- ge Menochium, d Castropalaum, e & brevi- ter alios citantem Bonacinam. f

33. Affero Secundò, te habentem hic do- micilium, & alibi v.g. Neapoli Beneficium, posse unum g Ordinem ab hoc Episcopo, al- terum a Neapolitano, vel omnes, ubi magis tibi placet ab alterutro recipere, quia semper recipis a proprio Episcopo.

34. Idem ergo erit, si habeas duo Benefi- cia in duabus Diocesibus, quia jam, ratione illorum, duobus es Episcopis legitime subdi- tus.

35. Affero Tertio, non esse improbabile, Barones, b ut etiam Senatores; qui sunt per- petui Officiales Principis, eorumque filios, in suis Villis, Oppidis, Civitatibus posse reci- pere Ordines ab Episcopis talium locorum, quamvis ibi nati non sint. Ratio est, quia ra- tione domini, vel dicti officii, quod ibi ha- bent, computantur non quidem, ut Cives; id enim negat Textus, i sed, ut partes illi- us populi, ubi ea officia perpetuò exercent, atque aded com- putantur inter k ha- bentes ibi do- micili- um.

d Menoch. de arbit. l. 2. ca. 16. 86.
e Castrop. de Ord. d. 11. p. 15. n. 3.
f B. mac. de Ord. d. 8. q. 11. p. 4. a nu. 11.
g Ricc. in praxi de Ord. dec. 304. c. 205.
Iyr. Cour. in praxi disp. lib. 4. c. 5. nu. 32.
Arve de Ord. q. 3. sec. 6.
Verf. Ter- tius mo- dus.
Maran. l. c. p. 4. ref. 4. contra nonnullos.
h March. tr. 1. p. 5. c. 7. n. 15. c. 16. alios citans.
i L. Civ. C. de Inco- lis l. 10.
k L. Sena- tores cod. tit. de In- colis.

CAPUT VIII.

De literis Dimissoriis, & Commendatitiis.

§. I.

Quando, & quomodo dantur.

1. **S**tatuitur à Tridentino, a ut si proprius Episcopus sit aeger, seu alias impeditus, nam illud, si sit aeger solum ponitur à Tridentino exempli gratia ex Barbofa b) possit dare licentiam, ut ordinandus promoveatur ab alieno Episcopo, sive indeterminate à quocumque, sive ab hoc, vel illo determinate.

2. Hæc licentia dari quidem potest oretenus, quia Concilium requirit, dumtaxat consensum proprii Episcopi, sed solet ad majorem, facilioremque fidem faciendam expediri per literas patentes, quæ vocantur *Dimissoria*, quia subditum dimitunt ad alienum Episcopum; appellantur etiam *Reverenda*, ob reverentiam illi debitam.

3. Præter memoratam licentiam, debet ordinandus habere à proprio Episcopo suorum morum approbationem, quæ dari consuevit, interdum in ipsismet *Dimissoriis*, interdum separatim. Quando autem sunt separata, vocantur *literæ Commendatitiæ*, vel *Testimoniales*, quia in his Episcopus suum subditum commendat alieno, de quæ ejus probis moribus testificatur.

4. Ultramontani, id est, qui nati sunt ultra Montes Alpium, quales sunt Hispani, Lusitani, Galli, Germani, &c. ut item, qui nati sunt extra Italiam, si velint ad quemcumque Ordinem, etiam Minorem, etiam primam Tonsuram intra Italiam promoveri, debent sub pœna suspensionis, aliisque pœnis insertis à Decreto Urbani s Octavi non solum ostendere *Dimissoria*, ut dictum est à suis propriis Episcopis sibi concessas, sed easdem in super recognitas, probatas, & subscriptas à Nunciis, seu Collectoribus Apostolicis commorantibus in loco, unde ordinandi discesserunt, & deinde item recognitas à Vicario Generali Urbis Romæ.

5. Si sustineas Siciliam in favorabilibus venire sub nomen Italiæ, hoc Decreto Siculus

eVrb. VIII.
Secr. 1624
12. Dec.
quod per
extensum
affert
Marchin.
de Ord. tr.
1. p. 5. c. 11.
nu. 14.

ordinandus non comprehenditur, quia in hæc probabili sententia, quam ego à alibi docui, non est natus extra Italiam.

6. Denique hæc constitutionem non afficere Religiosos, quia nulla fit in illa Regularium mentio, fuisse decisum Florentiæ tenet Marchinus. Quare hos habentes *Dimissoria* à suis Prælatiis, à quocumque Episcopo Italo ordinari posse concludit.

§. II.

Quis possit prædictas literas concedere.

EPISCOPUS, ET SIMILES
Ecclesiasticam Jurisdictionem
habentes in subditos.

1. **D**imissoria concedit proprius Episcopus, sive originis, sive Beneficii, sive Domicilii. Immo etiam Abbas, vel Prior, qui habeant quasi Episcopale, & distinctum ab Episcopo territorium. Item Vicarius Generalis, si ab Episcopo ad id habeat speciale mandatum, vel si Episcopus agat in remotis. Id, quod evenit (ait f. Vaneh.) quando Episcopus invenitur extra Provinciam in partibus remotis per duas diætas, licet Barbofa g sentiat tunc Episcopum dici in remotis agere, quando est ultra mare) sufficit enim (ait) quod hujusmodi remotio sit inconveniens ordinando. Sed nimis indistinctè loquitur Barbofa: dicere distinctius, quando hujusmodi remotio prudenti hominum existimatione notabiliter esset ordinandis incommoda. Putabis enim remotè agere Archiepiscopum Messanensem, si fortè inveniarur Regii in Calabria, brevissimo freto à Sicilia distans?

2. *Commendatitiæ*, sive *Testimoniales* literas puto, de jure non posse dari, nisi ab Episcopo domicilii. Ratio est, quia mores, qui in his literis sunt approbandi, solum illi soleant esse noti, non alii.

CAPITULUM
Sede Vacante.

3. Tridentinum h sic statuit. Non liceat Capitulis, Sede vacante, infra annum à die vacationis

d Lib. 5.
mei Conf.
c. 7. §. 1.
16. in edic.
Rom.
c. March.
h. c. nu. 11.

f. Sanchez
conf. 17.
1. du. 2.
nu. 1.
g. Barbofa
pote. Ep.
f. 2. nu. 1.
Vide p. 7.
all. 7. nu. 1.

h. Trid.
7. c. 13.
Reform.

tionis Ordinarii, licentiam, aut literas Dimissorias, seu reverendas, ut vocant, alicui, qui Beneficium Ecclesiasticum recepit, si non recipiendi occasione arctatus non fuerit, concedere, &c.

Nota Primò, posse Capitulum, intra dictum annum concedere Dimissorias pro prima Tonsura, quia hæc non est Ordo. Ita docet Quintanadu. a afferens declarationem Cardinalium.

4. Nota Secundò, illud (à die vacationis) significat enim quæcumque vacationem, si ve ex Episcopi morte (quando vocatur, infra annum luctus, si ve ex translatione, si ve ex renunciatione, &c.

5. Nota Tertio, illud (qui arctatus fuerit) est enim exceptio, qua conceditur Capitulo, ut possit dare Dimissorias, etiam intra dictum annum, obligatis ad suscipiendos Ordines.

6. Petes. Si Tonsuratus aliquis, vel quilibet nondum Sacerdos Beneficium simplex habeat eum libertate satisfaciendi per alium Missas ex Beneficio debitas, poterit ne Capitulum Sede Vacante Dimissorias huic conce-

dere literas Commendatitias, seu Testimoniales, quia hæc literæ non continent licentiã suscipiendi Ordines. Id certè est maximè advertendum; sæpè enim occurrit, ut quis in prædicto anno Vacationis impetret Breve Apostolicum, per quod promoveri possit, si ve à viciniore, si ve à quocumque Episcopo Catholico; & tunc, non obstante ejusmodi Breve, debet ordinandus petere, & obtinere à dicto Capitulo testimonium suæ vitæ, quod certè tunc dare potest Capitulum, quia id nõ est concedere, ut dixi, licentiã suscipiendi Ordines, (hanc enim prædictus ordinandus habet per dictum Breve à Papa) sed solum est, testari de moribus. Et quidem Papa solet in eodem Breve ordinandum admonere, ut has literas testimoniales omnino obtineat à Capitulo in ea, vel simili clausula (cum licentiã tui Ordinarii) quæ, quam vis dicat (licentiã) tamen intelligitur solum de literis commendatitiis, seu Testimonialibus, quia licentiã Ordinum jam ipse Pontifex, ut dictum est, concedit. Ita Barbosa, & alique plures.

c Barb. de

Quint. de Ord. sing. 4.

Quint. de Ord. sing. 4.

7. Respondeo, quamvis iis, qui presentantur ad Cappellaniã, aut Beneficium, licet tempus ipsos non urgeat, possit & dictum Capitulum concedere Dimissorias ad primam Tonsuram, ut sic potiri possint Beneficio, quia, ut dictum est, prima Tonsura non est Ordo, tamen ad alios Ordines non potest, quando (ut proponitur) Missæ, & onera satisfacienda ex Beneficio præstari possunt per alium. Ratio est, quia hic, commodius quidem præstaret per se, sed non potest dici arctatus à Beneficio recepto, vel recipiendo, nam Beneficium jam recepit, & satisfactionem jam præstare potest per alium.

Petr. Conf. rad. in praxi disp. li. 4. c. 4. nu. 12. & 13.

8. Nota Quarto, illas duas voces (licentiã, aut literas Dimissorias) idem prorsus significare, ut expendit Sanc. id est facultatem suscipiendi Ordines.

9. Nota hic iterum (licentiã, aut literas Dimissorias) has enim solum prohibetur Capitulum tunc dare, nam propterea potest concedere licentiã extero Episcopo exercendi Pontificalia, & ordinandi, tum exteros, tum subditos ipsius Capituli, qui aliunde v. g. à Pontifice habuerunt suæ ordinationis licentiã.

Sanc. lib. 7. conf. c. 2. 6. nu. 2. 6.

10. Rursus, propter eandem rationem, potest Capitulum intra prædictum annum e-

11. Nota Quintò, illud (infra annum) potest ergo Capitulum, seu Vicarius ejus Generalis [sed ex speciali s mandato, non verò ex ipsa ratione Vicariatus, ut diximus num. 1. de rollat. 3. Vicario Episcopi] Dimissorias, seu Commendatitias pro suis subditis concedere post dictum annum.

potest. Ep. all. 7. n. 14. c. 15. Meip. d. 7. ca. 7. dub. 6. Gau. in

12. Atque hæc pro Sæcularibus. Quid de Regularibus commorantibus in Diocesi? Respondeo. Regulares non indigent Dimissoriis, quas concedere ipsis debeat Episcopus, vel Capitulum Sede Vacante, in cujus Diocesi ipsi Regulares commorantur. Nam satis est, si ipsi habeant Dimissorias à suis Prælati Regularibus eo modo, quem mox dicam. Quare infra dictum annum Sedis Vacantis, si hi habeant dictas Dimissorias à Prælati suis, poterunt ordinari, etiam in eadem Diocesi, in qua Sedes vacat ab aliquo Episcopo, qui forte ex licentiã Capituli ubi Pontificalia exercent, & multò magis ab aliis Episcopis, quando in suis Diocesibus ordinationem celebrant. Ita fusè probat, & efficaciter Quintanaduennas.

pis. V. Cap. Sed. vacan. n. 30. Diana. Diocesi ipsi Regulares commorantur. Nam p. 8. tr. 4. ref. 42. March. de Ord. tr. 1. p. 6. c. 3. n. 17. Barb. de potest. Ep. p. 3. all. 54.

PRÆLATI REGULARIUM exemptorum.

13. Hos posse concedere Dimissorias suis

Quint. de Ord. sing. 8. Py. tr. Corad. in praxi disp. l. 4. c. 6. n. 16.

Et 3

sub-

subditis, immo; & Novitiis (sed his cum Patrimonio, vel Beneficio, ut supra dixi, & non ad titulum Paupertatis) quia participant omnia Religiosorum privilegia, dubium ne sit, ut habes de Religiosis apud Quitanadu, & de Novitiis apud Marchinum, aliosque, quos vide de propter varios casus, quos ipsi discutunt. *2. 18. Dicitur.* 14. Hic advertere, extare Decretum Clementis b Octavi, quo vult has Dimissorias Regularium debere dari cum duabus conditionibus sub poena privationis officiorum, & vocis activæ, & passivæ Prælati eas non observant. Prima, ut hæ Dimissoria non dirigantur, nisi ad Episcopum illius Diocesis, ubi habitat Religiosus ordinandus, nisi forte is Episcopus abfuerit, vel ordines non celebraverit. Secunda, ut in Dimissoriis hoc ipsum exprimitur.

Card. affert. Pyrr. Conr. de disp. l. 4. c. 6. n. 17. c. Castrop. de Ord. d. 15. nu. 8. sine. d. In Compend. Pri. vil. Soc. Iesu V. Ordines.

15. Verum hoc Decretum, ait Castropalaus non videri usu receptum, quia illud Prælati Regulares observare non solent.

16. Licentiam suscipiendi Ordines, seu Dimissorium concessionem non posse à nostris Societatis Iesu Superioribus localibus dari, sed à Provinciali, vult Pater Noster Generadisp. unis. d. An ampliorem potestatem habeant Superiores locales aliarum Religionum, eorum praxis, & ordinationes consulantur.

§. III.

De Duratione prædictarum literarum.

HÆ Dimissoria, seu licentiæ absolute à quocumque legitime concessæ non cessant, lapsu temporis, nam, si tempus fuit limitatum & cessabunt sanè, eo finito tempore, Poterunt ergo diætæ absolute literæ habere effectum post amotionem ab officio, vel mortem concedentis, quia sunt gratiæ factæ; nisi tamen, ut semper supponendum est, à successore non revocentur. Omnes enim licentiæ à quocumque successore, æqualem potestatem habente, revocari possunt.

2. Idem dic, si datæ fuerint à Capitulo Sede vacante: eodem enim modo durabunt, etiam post Sedem plenam, nisi à novo Episcopo revocentur.

3. Verum commendandi sunt ii Episcopi, qui imitantur Sanctum Carolum Borromeum in edictis de Sacra Ordinatione præcipientem, ne Dimissoria sint vetustiores

duobus, vel tribus mensibus à die ultimæ ordinationis computandis, nisi ob absentiam Superioris; commendandi, inquam, sunt, quia in decursu notabili temporis facile mutari ordinandi mores possunt; & ex Agno Lupus evadere promovendus.

CAPUT IX.

De Examine ordinandorum.

De doctrina, quæ est exploranda in ordinandis dicam infra, nunc solum agendum est de jure, quod Episcopi in iis examinandis habent.

Tridentinum jubet, examen debere præcedere ordinationem, debet, autem fieri à proprio Episcopo, etiam, quoad Religiosos ordinandos.

Possunt tamen Episcopi se remittere examini Superiorum, si non appareat clara ordinandi ignorantia. Possunt etiam committere aliis, quos ipse Episcopus designabit, & possunt etiam in ipsis literis Dimissoriis illos designare, & maxime possunt hoc examinem committere ipsi Episcopo, ad quem subditum suum dimittunt, ut Sacra Congregatio teste Barbosa, declaravit. Si Summus Pontifex alicui Religioni, post hoc Tridentini Decretum, concessit, ut ejus Religiosi absque examine promoverentur, examinari certe ab Episcopis non debent.

3. Quando quis à suo Episcopo examinatus, & approbatus mittitur ad alium Episcopum, adhuc jus integrum est huic Episcopo iterum illum examinandi, quia potest velle cognoscere, cuinam Ordines conferat: non tamen habet obligationem examinandi (quicquid dicat ibidem Barbosa) quia Tridentinum dicens, neminem esse ab alieno ordinandum, nisi prævio examine, non tollit examen posse fieri per alium, ac certe hic alienus Episcopus, dum approbat examen alterius Episcopi, per illum Episcopum, tanquam per suum examinatorem, ipse examinasse, censetur. Excipe, ut modò dixi, nisi clara appareat imperitia promovendi.



nos in præsentia agimus ex Summi Pontificis Privilegio per suum Breve, alicui determinatæ personæ concessio.

14. Ego igitur, an sententia Facund. probabilis sit. saltem pro diebus festis duplicibus, nolo decernere; fortasse enim eam improbabilem esse contra versatile, & acutum alicujus ingenium evincere non possem.

Sed ajo, observandam omnino in praxi, ut eligatur dies festivus de præcepto. Ratio est, quia universalis consuetudo Ecclesiarum, & communis Episcoporum praxis videtur explicuisse, Summum Pontificem in his Brevibus, nomine festi, intelligere festum de præcepto; nam videmus, rarissime Episcopos vel le sequi opinionem contrariam, & ideo omnino prædictæ antiquissimæ consuetudini standum. Quam, ut amplectamur persuadet ritus, quem Sacri Canones semper requirunt, ut Ordinationes in diebus solemnibus celebrentur, quem certè ritum, etiam in privatis, seu privilegiatis ordinationibus, quantum fieri potest, par est sequi. Adde, valde rationi consentaneum esse, ut etiam in negotio ordinationis, nomine diei festi, non intelligatur, nisi illud festum, quod in communi hominum existimatione, festum censetur; hoc autem est festum de præcepto.

14. Solve hic, Lector, quaestiuunculam novam. Contingit in annorum decursu, ut aliquando incidat in feriam quartam, Cinerum festum de præcepto Sancti Marthiae [simile quid evenire potest aliis diebus] in qua non fiat officium duplex Sancti Marthiae, sed simplex feriae illius privilegiatae. Quæro jam, an liceat, eo die conferre Ordines. Minores vel cum Brevis Pontificio supra dicto Majores? Ratio dubitandi est, quia Minores ex Urbano Octavo debent conferri in die Dominico, vel festivo de præcepto, & ex Brevis Pontificio in tribus diebus festivis. Cum ergo dies festivi de præcepto, præter Dominicam, soleant esse sub officio duplici, in feria autem quarta Cinerum prædicta non fiat officium duplex, sed feriae privilegiatae, laus dubitari posse videtur, an nihilominus tunc conferri dictos Ordines, concedatur.

15. Respondeo. De hac difficultate olim interrogatus, negativè respondi, quia mihi tunc visum fuit collectivè requiri festum duplex, & festum de præcepto. Nunc vero maturius rem expendendo, affirmativè respon-

deo: Nam intentum Pontificis principale est, ut ejusmodi Ordines dentur in diebus apud Fideles solemnibus, & ad hoc sufficit diem esse de præcepto. Confirmatur, quia tum Urbanus Octavus in Pontificali novo, tum Brevia illa Pontificia solum dicunt, conferri debere eos Ordines diebus festivis, nihil de officio, an sit duplex, necne, vel an sit correspondens festo, an non. Confirmatur iterum ex Leandro, a quia in Brevibus prædictis ait, venire omnia festa, quæcumque sint, modò ab Ecclesia servari, mandentur. Nota illud [quæcumque sint.]

PER OCCASIONEM QUÆRIMUS, an Religiosi gaudeant Privilegio, ut ordinari licite possint extra Tempora?

16. Quod Nostra Iesu Societas hoc Privilegio gaudeat, communicando tamen ordinandis à solo Nostro Patre Generali, certum est ex Bulla Greg. b XIII. data sub clausula, ut b Greg. 11. ejusmodi Privilegium non communicetur Bulla aliis Regularibus.

17. Tam grave est hoc Societatis Privilegium, ut Castropalaus damnet de mortali V in Præsentatione Episcopum, qui aolit ordinare extra tempora VII. Scilicet nostrum præsentatum à dicto Patre Generali Ordinem [ut etiam, non servatis interstitiis, præsentatum à dicto Patre Generali, vel Provinciali] de Ord. Gregorius XIII. dum hæc nostris concedit, loquitur cum Episcopis per verba præceptiva, precipimus, &c.

18. Quamvis autem Gregorius prædictus neget communicationem hujus Privilegii aliis Religiosis, non propterea ligantur manus Successorum Pontificum, vel Prædecessorum, quibus non sit legitime derogatum. Quare Marchinus testatur à idem Privilegium concessum fuisse.

I. Mendicantibus, & à Clemente Octavo absq; ulla limitatione, deinde confirmatum.

II. Monachis & Divi Hieronymi, & Sancti Benedicti ab Alexandro Sexto, & Eugenio Quarto.

III. Ordini, sive Congregationi Sancti Joannis Evangelistæ in Portugallia à Clemente VIII.

IV. Barnabitis à Gregorio Decimoquinto.

V. Pasqualignis h item testatur, concessum esse Theatinis à Gregorio Decimoquarto.

VI. Tho-

a Th. Hur. VI. Thomas Hurtadus ait, concedi omnibus, qui communicant in Privilegiis, & b
in mor. p. 2 Castropal. omnibus Mendicantibus, & qui
tr. 12. c. 1. communicant in Privilegiis Sancti Benedi-
n. 1848. b Castrop. d. Et: quæ tamen Pasqualigus loc. cit. limitat,
de Ord. p. quando communicatio non est generica, sed
13. n. 13. veluti sic, vel simili modo. *Communico vobis*
Privilegia alius concessa, licet fuerint illis concessa
sa irre-vocabiliter.

c Th. Hur. Sed Thomas e Hurtadus ait, Paulum
l. c. n. 1854 Quintum Minoribus, & Clementem Octa-
 vum Patribus Evangelistis concessisse hoc
 Privilegium sine ulla limitatione incommu-
 nicabilitatis. Quare, quæcumque alia Re-
 ligio cum his communicans, etiam per com-
 municationem generalem, illud participa-
 bit, etiam quoad Novitios, sed his cum Pa-
 trimonio, vel Beneficio juxta supra dicta.
d Th. Hur. Hoc Privilegium magnum vocat idem Tho-
l. c. n. 1818 mas d. Hurtadus addeas, illi sine scrupulo
 se posse Episcopos confirmari: quæ eadem
 verba dixerat pro Mendicantibus Marchinus,
 loco supra citato.

19. Hæc Doctores prædicti, quorum fi-
 dem sublevandi, mihi, vel deprimendi, vo-
 luntas non est.

CAPUT XI.

De Interstitiis.

§. I.

Quid sint, & qua ratione servanda.

e Suar. de SACRI Canones vulgatis juribus præ-
Cens. d. 21 sciunt, ut Ordines conferantur ordi-
l. c. n. 43. nandis cum certo temporis interval-
March. de lo inter unum, & alterum Ordinem; quod
Ord. tr. 3. p. certè ita constitutum est, ut interim per exer-
7. c. n. 16 citia inferioris Ordinis, promovendus ad Su-
Diana p. 5. periores disponatur.

n. 10. ref. 2. Hæc intervalla temporum vocantur
40. c. p. 4 Interstitia, quæ sine dispensatione, servanda
1. c. n. 109 ab omnibus sunt, etiam a Religiosis, præ-
Castrop. d. sciendò à Privilegiis, de quibus mox, idque
4. de Cens. sub mortali, quia res est gravis, licet ex com-
p. 10. s. 1. muni sententia non incuratur suspensio, nec
f. Lezana irregularitas ab eo, qui illa fortè non obser-
in summa vet, ut notat Suar. e aliique.

T. Intersti- 3. Hinc Lezzana f. immeritò ex Bulla Pii
na. 3. II. (quæ, quamvis valdè fuerit amplificata
Tamburinus de Sacramentis.

à Sixto V. hodie tamen servatur solum jux-
 ta restrictionem factam à Clem. VIII, §. g. *g. Cle. VIII*
 colligit, ordinandum non observantem In-
 terstitia, incurere suspensionem. Immeri-
 tò sanè. *Rom. Pon.*
in Bull. tr.
3. fol. 40.

Hæc enim Bulla tria solum edicit. Primò,
 ut suspensionem ipso facto incurrat; qui sine
 dispensatione Canonica, aut legitima licen-
 tia ordinatur extra tempora. Secundò, ut ean-
 dem incurrat, qui sine Dimissionis ætatem. Lezza-
 na autem illud (*sine dispensatione Canonica*)
 vult distinguere ab illo (*aut legitima licentia*)
 additque illud (*sine dispensatione*) cadere in a-
 lia impedimenta, atque adeo in impedimen-
 tum ex intervallo Interstitiorum, nondum
 decurso, & illud [*sine licentia*] cadere in
 prædicta tria. Verùm nimis gratis hic auctor
 loquitur; & illud [*aut*] clare ostendit,
 utramque clausulam cadere solum in illa
 tria, unamque ex ipsis clausulis esse alterius
 explicationem.

4. Porò inter primam Tonsuram, & O-
 stiatoriam non invenio, debere intercedere
 Interstitia.

5. Quoad Minores Ordines inter se, Tri-
 dentinum h. requirit; ut ordinatus in Minori-
 bus promoveatur per temporum Interstitia,
 instructus in iis, quæ ad Ordinem exercen-
 dum pertinent. Insinuat ergo, debere inter-
 cedere aliquod saltem intervallum, ut ipso
 exercitio instruat in ordine recepto, & di-
 sponatur ad alium; sed quia non determi-
 nans intervalli spatium, addit, [nisi aliud E-
 piscopo expedire magis videatur] idem ipsius
 Episcopi prudenti arbitrio id remittitur. Vide
 §. sequentem num. 6. *h. Trid. ses.*
23. c. 11. de
Reform.

6. Inter Acolytharum, & Subdiaconatum,
 Tridentinum loc. cit. requirit anni unius Ec-
 clesiastici [ut mox de cæteris ordinibus di-
 cam] intervallum. Excipe, nisi legitima con-
 suetudo aliud alicubi introduxerit, ut dicto
 num. sexto mox indicabo.

7. Inter Subdiaconatum, & Diacona-
 tum, atque inter hunc; & Sacerdotium ex
 eodem Tridentino debet annus intercedere,
 atque ex communi, tutissimaque sententia,
 Ecclesiasticus, idest ab uno Sabbato v. g.
 Quatuor Temporum Quadragesimæ ad a-
 liud simile Sabbatum sequentis Quadrage-
 simæ; etiam si non intercesserint eo anno
 duodecim menses integri. Ne sit tamen du-

M m bium,

bium, sufficere annum naturalem, quia multò magis, nomine anni requisiti à Tridentino, potest intelligi annus naturalis duodecim mensium, quæ est significatio principalis.

*a Pasqu.
Cent. 4.
q. 355.*

8. Ex quo ultimo sequitur (ait Pasqualigus *a*) si intercesserint duodecim menses, licet Ecclesiasticus annus nondum finierit, licet te posse ad alium Ordinem ascendere. Casus posset occurrere, si anno præcedente, Sabbatum Sanctum, in quo tu v. g. ordinatus fuisti, incidit in diem 22. v. g. Martii, & anno sequenti incidat in 22. v. g. diem Aprilis: tunc ergo poteris in hoc anno ordinari in Sabbato ante Dominicam Passionis, si sit tunc completus annus naturalis, licet nondum advenit Sabbatum Sanctum, in quo finitur annus Ecclesiasticus.

*b Ap. eun-
dem ibid.*

9. Quoniam verò extare dicitur Respon-
sio *b* Pontificis, quæ ait, sufficere ita an-
num Ecclesiasticum, ut satis sit, si transie-
rint quatuor interstitia, idest quatuor inter-
valla temporum, sequitur ordinatum anno
superiore in Sabbato Sancto, vel in Sabbato
ante Dominicam Passionis, licet ordinari
posse in Sabbato Quatuor Temporum Qua-
dragesimæ, quia sic jam sunt transacta in-
tervalla Quatuor Temporum, nempe à dicto
Sabbato Quadragesimæ ad Sabbatum post
Pentecosten: ab hoc, ad illud Septembris:
ab hoc, ad illud Decembris: & denique ab
hoc, ad simile Sabbatum sequentis Quadra-
gesimæ.

10. Hanc præcedentis numeri doctrinam
habet Pasqualigus loc. cit. additque ratio-
nem à priori hujus rei esse posse, quia hæc
duo Sabbata, id est Sanctum, & Passionis
sunt, vel pars, vel appendices Quatuor Tem-
porum, quæ servantur initio Quadragesi-
mæ: quare, qui ordinatur in hoc Sabbato
Quatuor Temporum initio Quadragesimæ,
censetur ordinari in illis Sabbatis, puta San-
cto, & Passionis, quæ sunt pars, seu ap-
pendix hujus, atque adeò, fictione Juris,
non ante terminum debitum. Verum hu-
jus doctrinæ penes ipsum sit fides, non a-
pud me.

*c Sanc. in
consil. l. 7.
e. 1. dub. 15
n. 11. alios
citans.
d Sanc. l. c.*

11. Denique inter Sacerdotium, & E-
piscopatum, de jure communi, nulla ne-
cessitas est, ut intercedant. *c* Sed quam-
vis Sanchez *d* affirmet uno, eodemque die
Dominico posse quempiam suscipere Sacer-

dotium, & Episcopatum, melius tamen
negat Averfa, *e* saltem ex eo capite, quod *e* *Acq.*
tam novus Sacerdos, quam novus Episco-
pus concelebrare debet cum Ordinate, id, *3. sec. 3.*
quod eodem die non potest, quia eodem *Ver. in. 22.*
die bis celebraret. *Conjectu-
tium.*

§. II.

De Dispensatione Interstitiorum.

1. **N**E alterum ex his cum altero confun-
das. Tria Decreta Tridentini hic de-
bes advertere, ejusque verba diligenter ex-
pendere circa promovendos ad Ordines Ma-
jores, nam de Minoribus jam diximus §. præ-
ced. num. 5.

Primum, de Ordinato in Minoribus pro-
moveri cupiente ad Subdiaconatum, sic di-
ponit, *Hi s. verò* (idest in Minoribus consti-
tuti) *non nisi post annum à susceptione postremi*
gradus Minorum Ordinum ad Sacra promove-
antur, nisi necessitas, aut Ecclesia utilitas, iudicio
Episcopi, aliud exposcat. *Trid. 23. c. 11. Refor.*

Secundum, de Subdiacono *g* sic. *Promoti*
ad Subdiaconatus Ordinem, si, per annum saltem,
in eo non sint versati, ad altiorum Ordinem, nisi
aliud Episcopo videatur, ascendere non permit-
tantur. *g. Trid. 23. c. 11.*

Tertium, de Diacono *h* sic. *Ad Presbyterat-*
us Ordinem assumantur, qui in Diaconatu ad
minus annum integrum (nisi ob Ecclesia utilita-
tem, ac necessitatem aliud Episcopo videatur)
ministraverint. *h. Trid. 23. c. 14.*

2. Ex his tria habes. Primò, posse Episco-
pum (quis autem esse debeat, dicam, mox
à num. 9.) dispensare in Interstitiis, quod
non potuit in extra tempora. ut supra no-
tavi.

3. Secundò, debere adesse causam, Tum,
quia id prædicta Decreta significant, Tum,
quia omnis dispensatio, ut alibi dictum est,
requirit proportionatam causam.

4. Tertio, à Concilio jam explicari quan-
tatem, ut ita dicam, talis causæ. Nam ma-
jorem causam requirit à Diaconatu ad Sa-
cerdotium, ut illa conjunctio ostendit (*ob*
Ecclesia utilitatem, ac necessitatem) quam à
Subdiaconatu ad Diaconatum, quod signifi-
cant verba illa (*nisi aliud Episcopo videatur*)
& ab Acolyatu ad Subdiaconatum, ut ostendit
illa disjunctio (*nisi necessitas, aut Ecclesia*
utilitas)

utilitas aliunde poscat) semper autem intellige non necessitatem puram; & absolutam, sed

a Aver. l. moralem, a & cum latitudine aliqua.
max. cit. d. 5. Puro autem, utilitatem sufficientem cum Barb. adesse, quando pauci sunt boni Ministri, sive in tota Civitate, sive in aliqua peculiari Ecclesia, cui per ordinandum provideatur: Ad esse autem necessitatem, quando desunt Ecclesie Ministri. Et Hurtadus *b* quidem censeat, causam sufficientem esse, quando quis habet Beneficium, vel Capellaniam cum onere Missam celebrandi.

c Hurt. lo. Idem Hurtadus c loc. cit. sufficiens etiam putat, si in ordinando magna litera adsint, vel virtus insignis. Affertur pro hac causa declaratio Cardinalium.

Sed pro Diaconatu ad Sacerdotium negat *d Averf. Aversa, d* quia licet utilitas sit Ecclesie habere Ministros virtute praestantes; non tamen *sec. 9. Ver. (ait) ea sola potest vocari necessitas.* Hurtado consentit Marchinus *e* de eo, in quo est excellens in literis profectus, & addit, vel aras pro vecta cum integritate morum, ut item vocatio studiorum in aliqua universitate, quo, *de Ordine. medja* celebratione Missae, sustentare se quis possit in studiis.

6. Inquires. Potestne Episcopus in Interstitiis dispensare, ut uno, eodemque die plures Ordines eidem conferantur.

Respondeo. Ut prima tonsura, & Minores Ordines simul, & in eodem die conferantur, potest ex causa (sufficere hinc qualemcumque notat *f Aversa*) quia id ipsi non est prohibitum, immo, tibi est consuetudo posset sine causa, quia huic consuetudini non derogavit Tridentinum.

7. Ut Acolythatus, & Subdiaconatus eodem die conferantur, potest item Episcopus, *g* sed ex causa, & ubi est consuetudo, etiam sine causa, propter rationes *num.* praeced. dictas.

8. Denique, ut plures Ordines Majores eodem conferantur die, non potest Episcopus *b* dispensare, neque hodie ullum extat privilegium circa hoc alicui concessum, neque video in nostris locis ullam introductam esse consuetudinem.

De Sacerdotio cum Episcopatu jam dixi *§. 2. num. 11.*

QUISNAM EPISCOPUS DISPENSAT in praedictis Interstitiis.

9. Dico Episcopum, vel Originis, vel Beneficii, vel Domicilii posse suum dispensare juxta praedicta in Interstitiis. Si, quando hic proprius Episcopus aliquem mittat cum Dimissoriis ad alium Episcopum, potest proprius huic alieno committere, ut ipse dispense; tunc enim alienus dispensabit, ut Delegatus a proprio. Capitulum Sede vacante tunc solum potest in his dispensare, cum potest concedere Dimissorias, ut recte notat Marchinus, *i* & alii, licet absolute concedat Merolla. *k*

10. An autem Episcopus possit in Interstitiis dispensare suum familiarem triennem ex solo capite familiaritatis?

Negat Sancez, *l* Marchinus *m* item id negat, etiam Episcopo Beneficii. Castropalaus *n* autem id familiari negans, addit rationem, quia haec sunt diversa privilegia, posse ordinare familiarem, & posse in Interstitiis dispensare. Unde unius concessio ad concessionem alterius extendenda non est. Et sicuti (ait) Episcopus non potest dispensare in illegitimo natali suum familiarem ad Ordines Minores, ita, nec in Interstitiis. Denique dicit, ita decisum fuisse, referri a Garzia. *o*

11. Sed profecto probabilius affirmat Aversa *p* cum aliis: quicquid enim sit de aliis dispensationibus v. g. circa illegitimum natalem, certe in Interstitiis militat peculiaris ratio: Si enim Episcopo competit principaliter, id est, posse suum familiarem ordinare, videtur etiam competere, posse dispensare in Interstitiis, quod est valde accessorium ad ordinandum, & quasi imbibitum in potestate ordinandi, quod certe non est in ceteris. Decisionem autem a Garzia relatae opponitur declaratio Sacrae Congregationis, concedentis Episcopo pro suo familiari dispensationem in Interstitiis, quam referunt Joannes *q* de Cruce, & Diana.

March. tr. 1. p. 7. c.

2. n. 8.

Dian. p. 4.

tr. 4. n.

209.

k Mercell.

T. 3. d. 7.

n. 48.

l San. l. c. e.

1. cons. du.

27. n. 3.

m March.

tr. 1. de Or.

p. 7. c. 4.

o Castr. de

Ord. d. un.

p. 15. n. 6.

o Garzia 2

p. de Benef.

c. 5. n. 36.

p Aver. q.

3. de Or. se.

9. Ver. Re-

Interstitiis, quod est valde accessorium ad or-

linquit ta-

men.

q Ioan. de

Cru. p. 2.

dub. 44.

de Ord.

Diana p. 5

tract. 4.

ref. 190.

M m 2

A N

AN PRÆLATI REGULARES DISPENSANT SUOS IN INTERSTITIIS.

CAPUT XII.

§. I.

Pœna male conferentis, vel recipientis Ordines.

12. Cum Religiosis exemptis dispensatne in Interstitiis Episcopus ejus loci, ubi ii habitant de familia, an eorum Superiores?

13. Profecto bipartita est sententia. Alii ^{a Bonac. Va/q. Hon. Aſca. Tüb. bur. Leſſ. aliq. ap. Paſq. cent. 4. q. 353. quibus ad de Dianã r. 4.} in dicto Episcopo, Alii in b Superioribus hanc potestatem agnoscunt. Illi, quia universaliter Tridentinum loco sæpius citato hanc potestatem Episcopis tribuit, hi, quia volunt in hoc Tridentini loco, nomine Episcopi, intelligi eos, qui, cum habeant Jurisdictionem quasi Episcopalem, tribuunt Dimissorias suis subditis, hi autem sunt Superiores Regulares (ut supra e indicavi) sicut enim ad ipsos pertinet concedere licentiam ordinandi, ad eosdem pertinebit, & dispensandi, ut, non servatis Interstitiis, ordi-

net hic opportunè Suarez d ex motivo fori fieri, ut Superiores in suis sent Episcopos, ut in his d

ita mihi (etiam practi- bilis (licet probabilior me consentiente, Il- opus Montis - Rega- glia, modò ipse ro- sſorii dispensabat, m literis se dispen- ebat.

um habe, judi- pertinere ad di- manifesta, quia- atem, vel utilitatem Ec-

m nre latear, Provinciale- tatis e posse dispensare in In- et non posse dixerimus in extra- d hoc enim requiritur Pater No- alis. Ratio est, quia illud concessit Pater Generalis Provincialibus, f- non item. Cæteri Religiosi suam praxim, vel privilegia consulant.

1. Primò. Qui scienter ordinantur in Sacris ab Episcopo, qui Episcopatu, & usui Ordinis Episcopalis renuntiavit (si ea renunciatio habuit effectum per acceptationem Summi Pontificis) suspenduntur g ab Ordine suscepto.

2. Hac suspensio reservatur Summo Pontifici, dum enim in Textu h dicitur, ut, si non scienter, nec per ignorantiam crassam, & supinam quis ira ordinatus fuerit, possit ab Episcopo dispensari, sequitur, quod si scienter, vel per supinam ignorantiam, non possit ab Episcopo.

3. Secundo. Ii, qui ordinantur ab Episcopo excommunicato, suspento, interdicto, schismatico, hæretico suspenduntur i ab Ordine, sic male suscepto.

4. Requiritur, ut Episcopus, k vel sit denunciatus, ut talis, vel, ut sit excommunicatus per publicam Clerici percussorem, debet enim esse talis, ut sit vitandus, seu non toleratus.

5. Cum ordinato à schismatico dispensat unus l Pontifex Summus. Cum ceteris colligitur ex dicendis, in Deo dante, de Absolutione à suspensione.

6. Tertio. Ordinatus per Simoniam manet suspensus n ab Ordinibus sic susceptis, & de Scipio ordinans suspenditur à collatione ordinum, à Pontificalibus, & ab ingressu Ecclesiæ.

7. Cum eo, qui scienter hanc Simoniam commisit solum dispensat Pontifex; sed cum eo, qui ignoravit, commissam fuisse Simoniam, potest o Episcopus.

8. Quarto. Qui innodatus excommunicatione p ob Clerici percussorem recipit Ordines, sive Majores, sive Minores (ne includas primam Tonsuram, quia hæc Ordo non est) suspenditur, si sit Clericus Regularis, si verò sit Clericus Sæcularis, est deponendus à susceptis.

9. Cum iis, qui existentes excommunicati diſta excommunicatione ob Clerici percussorem, scientes Ordines recipiunt, Vnus Papa q dispensat.

10. *Antonius a Thesauris extendit hanc suspensionem ad omnes excommunicatos suscipientes Ecclesiasticos Ordines. Sed, quia Textus b signatè solum loquitur de excommunicatione ob dictam Ordo c. 4. percussione, hæc doctrina mihi incerta relinquitur. An illa sit. Cui enim extendenda sit tanta poena ad omnino. nes excommunicationes, si Textus tantummodo loquitur de una?*

11. *Qui quacumque excommunicatione irretitus Ordines suscipit, irregularitatem non incurritur dicemus suo loco. c*

12. *Quintò. Qui Ordines quoscumque recipit ab Episcopo, quamvis proprio, exerceente Pontificalia in aliena Diocesi, absque licentia Ordinarii loci suspenditur ex Tridentino, a donec suo Prelato visum fuerit.*

13. *Quid sit exercere Pontificalia, & quas actiones hæc comprehendat, lege apud Castropal. e sed latius apud Bonacinam. g*

14. *Quoniam autem Tridentinum loc. cit. §. 1. n. 1. requirit licentiam Ordinarii, susp. nu. Vaqu. z. f. Bonac. g. sufficere licentiam Ordinarii, qui sit in aliquo loco exempto ab Iurisdictione Episcopi talis loci, seu territorii, nulla alia licentia ab ipso Episcopo loci requisita, & sicut Loth. h loquens de Abbatibus, quoad usum Pontificalium. Sed tenendum cum Castropalao, i merito tantam licentiam negante cum aliis, quos apud eundem lege.*

15. *Sex. d. Qui culpabiliter k Ordines, etiam Minores (quicquid neget de Minoribus Bauni l) recipit ab alieno Episcopo sine licentia, seu dimissionis, seu sine literis commendatitiiis proprii Ordinarii suspenditur per Tridentinum ab Ordine, quamdiu Episcopo proprio iudicabitur expedire: Ipse verò Episcopus scienter, vel mala fide ordinem (non ergo per rationabilem rationem) suspenditur per annum a collatione Ordinum, sive omnium, ut m plures sustinent, sive n. 10. d. solum illorum, quos malè confert, ut non pauca defendunt.*

16. *Bonacina o hic comprehendit, tum recipientem, tum conferentem primam Tonsuram, T. i. d. 11. quia putat primam Tonsuram, venire in Sacris q. 4. Textibus nomine Ordinis. Non verò comprehendit Castropalao p ob obpositam rationem.*

17. *Pius II. I. mox citan. l Bauni apud Dian. p. 11. r. 5. r. 2. Barb. aliquo ap. Leon. de Ord. d. 8. q. 31. n. Nav. Marchin. aliquo ap. Leon. l. cit. o Bon. T. 3. de Conf. in pa. d. 3. q. 1. p. 11. n. 18. p Castrop. d. 4. de Conf. p. 10. §. 1. n. 4.*

Dixi (per Tridentinum) nam in Bulla, de qua mox num. 18. & de qua item dixi supra cap. 11. §. 1. num. 3. similem suspensionem Pius q. 11. q. Pius II. imponit, sed loquitur de Ordinibus Sacris: at cum ex Sacramentis, Tridentinum loquitur etiam in Minoribus.

Præterea Pius II. dixit absolute (suspensus sit) at Tridentinum dicit (quamdiu Episcopo proprio iudicabitur expedire) unde videtur Tridentinum Pii II. dispositionem mitigasse.

Contra Ultramontanos, &c. esse suas peculiares poenas, si ordinentur sine Dimissionis, & sine requisitis ab Urbano VIII. dictum est supra cap. 8. §. 1. num. 4.

16. *Inquires. Si quis absque Dimissionis proprii Episcopi petat ordinari ab alieno, sed interim tempore, quo is ordinatur, invenitur Episcopus proprius concessisse Dimissionis, incurritne sic ordinarius suspensionem?*

Respondeo. Distinguit rectè sic Merolla: r Si r Merolla proprius Episcopus concessit dictas Dimissionis T. 3. disp. motu proprio, vel ad instantiam alterius, quam 6. ca. 6. ipsius ordinandi, incidit in suspensionem ordinandus, at si concessit ad ipsius instantiam, puta per tans Nav. suum Procuratorem, vel Nuntium ad id destinatum, aut per literas suas, non incidit. Ratio est, quia gratia priori modo concessa non prodest ignoranti, secus verò concessa modo posteriori. Hanc rationem facilius intelliges, si legas, qua dixi supra.

18. *Septimò. Qui Ordines suscipit Sacros de poen. tr. cum culpa ante legitimam etatem, ipso iure de casib. suspenditur a Pio II. loc. cit. tum ab Ordine refer. c. 9. sic suscepto, tum ab aliis Ordinibus ante §. 2. a susceptis, ut ego puto, quicquid alii r 10. n. 18. itringant ad solum Ordinem sic susceptum. r Villalob.*

19. *Ratio hujus mea sententia est, quia sic Avila, expresse habet Pius Secundus. Ecce ejus verba: Henr. a. Omnes, qui absque dispensatione, sive ex-pud Dian. tra tempora a Jure statuta, sive ante etatem p. 3. tr. 4. legitimam, vel absque Dimissionis literis ad sef. 182. aliquem ex sacris Ordinibus se fecerit promoveri a suorum Ordinum executione, ipso jure, suspensus sit.*

Hæc Pius. In quibus illud (suorum) absolute dictum, etiam ritè susceptos comprehendere videtur.

20. *Inquires. Qui bona fide, putant se habere legitimam etatem, promoveatur ad gradum Sacerdotalem, potestne, errore cognito, licitè, & sine timore incurrendi in irregularitatem, celebrare post adeptam requisitam etatem?*

a G. Hurt. Respondeo affirmativè. *a* Cum enim hic non sit suspensus, quia culpam, cui Pius suspensionem diff. 13. nu. adnexavit, non commisit, non violat Censuram 6. Diana celebrando, atque adeo irregularitatem non in p. 3. tract. curret. Sed, nec peccat, quia tam Ordinibus est 4. ref. 182. iniunctus, & nunc in aetate requisita munus, quod Bauni de

Ord. qu. 13. dub. 6. 21. Quod etiam hic bona fide ante aetatem promotus possit licitè celebrare, antequam debitam acquirat aetatem, probabile putat Ledesma,

b Petrus Ledes. ap. Dianam, l. c. *b* sed non est audiendus, quia nimis abhorret ab Ecclesijs. sensu, ut quis ante aetatem debitam altari deserviat, & dum Tridentinum vetuit, ne quis ante aetatem promoveretur ad Ordines, vetuit item, ne Ordinibus uteretur.

22. Octavò. Qui scienter, seu cum culpa ordinatur in Sacris extra tempora à Jure statuta sine dispensatione, suspenditur.

23. Lege, quod modo dixi numero 19. nam videbis hanc esse suspensionem ab omnibus Ordinibus etiam ritè antea susceptis: quicquid sit, an aliqui putent, esse solum ab Ordine sic suscepto.

24. Nonò. Tum is, qui eadem die duos Sacros Ordines suscipit, tum is, qui eos con-

c C. literas de Temp. Ord. fert, suspenditur. *c* Qui eodem die, dixi; nam caterum, si alia communia interstitia non serventur, peccari quidem, sed non incurri suspensionem, non multò antè dictum est.

25. Hanc suspensionem sibi reservat Pontifex, dum dicit (tamdiu volumus manere suspensos, donec de illis aliter disponamus.)

26. Præterea Textus loquitur de conferente, & de accipiente Diaconatum, & Sacerdotium eodem die, vel uno, & altero sequenti die v. g. Sabbato, & Dominica, continuato jejuniò, quod fictione juris censetur idem, & unus dies: At Rubrica hujus Textus absolutè de omnibus Ordinibus Sacris loquitur; sic enim summat hoc Capitulum. (Duo Sacri Ordines non possunt conferri uno eodem die, vel duobus, continuato jejuniò.)

27. Decimo. Qui ordinatur per saltum, id est, qui recipit Ordinem superiorem, non recepto prius inferiore, suspenditur à ab Ordine sic suscepto, donec susceperit Ordinem prætermittum, & accedente Episcopi dispensatione, juxta id, quod habet Tridentinum e his verbis: Cum promotus per saltum, si 23. c. 14. non ministraverit, Episcopus ex legitima causa possit dispensare.

28. Undecimo. Qui, durante matrimo-

nio, etiam ratio, suscipere præsumpsit Ordinem Sacrum, suspenditur ab Ordine sic suscepto, etiam post dissolutum matrimonium, nec valet ad alios Ordines ascendere, nec admitti ad Beneficium, vel officium Ecclesiasticum.

29. Monco id intelligi de conjugato recipiente Ordines Sacros extra casus, qui ex Jure permittuntur, qualis est, quando cum quibusdam requisitis, de quibus alibi g. dicemus, accedit conjugatus utriusque conjugis.

30. Prædicta suspensio reservatur Papa, nisi sic ordinatus in Religionem per Professionem ingrediatur, nam tunc poterit cum eo h. Episcopo dispensare.

31. Qui, contra, cum sit in Sacris, matrimonium contrahit, non incurrit suspensionem, C. Causa sed subjacet poena Depositionis, & Degradationis, aliisque septem poenis, quas enumeratas lege apud Bauni.

32. Duodecimo. Novitius, vel nulliter professus, qui ordinatur ad titulum Pauper-tatis, suspenditur.

Hanc suspensionem explicuimus supra c. 6. §. Ord. qu. 3. nu. 4. & 5.

33. Decimotertiò. Universaliter, qui ordinatur in Sacris sine Titulo, vel Patrimonii, vel Beneficii, vel Pauper-tatis, idque cum pacto, cum Ordinante de non petendis alimentis ab ipso, suspenditur.

De hoc argumento plenè differuimus dicto c. 6. §. 4.

34. Decimoquartò. Qui ordinatur furtivè, id est, qui sine scientia Ordinantis confociatur cum ordinandis, & sic, nesciente, & consequenter nolente, atque adeò non examinante Episcopo, Ordines suscipit, suspenditur à arbitrio Episcopi, data Delinquenti poenitentia pro mentura delicti, si ejusmodi sic ordinatus non fuit ad id prohibitus sub excommunicatione.

Si verò (ait Sacer Textus dicto cap. primo, de eo, qui furtivè) Interminatio anathematis super hoc facta est, moneas eum, ut in aliquo Monasterio, seu Canonica habitum suscipiat Regularem, cui, ex quo in habitu illo aliquanto tempore fuerit laudabiliter conversatus, poteris misericorditer providere (loquitur Summus Pontifex cum Episcopo) alioquin nulla ratione concedimus eum ad Sacerdotalem Ordinem promoveri.

35. Profectò hodie hanc posteriorem poenam puto,

2. Gloss. in puto, nequaquam incurri, quia lego in Pontifici-
e. i. citatiū, cali Romano reformato ante actum Ordinationis
& The- imponi ab Episcopo contra hos, furtivè acceden-
saurus de tes, pœnam excommunicationis solum ferenda,
pan. Ec- sed Textus hic loquitur a de lata.

36. Quod autem, nomine furtivè acceden-
tis, intelligatur solum is, quem modò explicui
7. s. ad- verte se- num. 34. probabilior est sen. entia apud dictum
cundo, Bonacinam, b & alios.

Prædictam pœnam, sive appelles suspensionem
multo fecit. cum e aliquibus, sive cum datus irregularitatem,
b Bonac. parum refert, cum sufficiat nobis scire, eam posse
de Ord. qu. ab Episcopo, vel Summo Pontifice sub distinctione
un. p. 4. ne data num. 34. dispensari, & quidem tum pro
n. 31. & latio de executione Ordinum susceptorum, tum pro ulte-
Agutia. rioribus suscipiendis, ut notat Thesaurus ibidem,
2. j. qu. 3. p. 4. num. initio.

37. Decimoquintò. Qui ordinatur in Sa-
Cenjur. d. cris cum Dimissionis habitis à Capitulo in-
41. sec. 3. tri primū annum Sedis vacantis, nisi ran-
nu. 5. Bar- tione Beneficii sit auctatus ad Ordines sus-
di in selec. cipiendos suspenditur & ad beneplacitum
l. 7. qu. 10 futuri Prælati.

38. Decimosexto. Religiosus suscipiens
e Gibal. e. Ordinem Sacrum in Apostasia, ab eo suspen-
5. de irreg. ditur, f. nec potest, nisi à Summo Pontifice
q. 1. nu. 21. dispensari.

Atque hæc de pœnis, saltem usu frequen-
d. Avil. p. tioribus, Ordinem perperam recipientium,
7. d. 9. sec. Ordinem conferentium, nam pœnæ, quæ incur-
1. du. 4. rantur propter malum usum Ordinum jam
Laym. de sac. Ordin. susceptorum, dicentur, Deo favente, cum
e. 3. n. 2. de irregularitate. g

sub quādā
diff. &c.
e Trid. sess.

§. II.

7. c. 10. de Consilium circa suspensionem quamdam,
Reform. ratione Ordinum.

1. PATER Joannes Petrus Mustica doctif-
g. Desreg. simus hæc nostra ætate Theologus flo-
124. s. 3. ruit cum admirabili sapientiæ, & virtutis
fama in hoc Panoimitano Societatis nostræ
Collegio. Is morti proximus, me per anti-
quum familiarem suum gemmis sanè, anro-
que pretiosiore dono, condecorare voluit,
peramplo scilicet Manuscripto plurimum
Consiliorum, quæ idem ipse, per varias oc-
casiones, ediderat; quod ego amicè custodio,
curiosè lego, & ejus sapientia animum sub-
inde reficio.

2. Quoniam ergo in quodam Consilio

plura habet circa suspensionem ob Ordines
sine literis Dimissionis receptos, ideo hic
illud inserere libuit in tui gratiam, Lectori,
& in mei animi grati monumentum.

FACTI SPECIES.

3. Titius Diœcesis Mazariensis, Sede va-
cante, infra annum obtinuit à Summo
Pontifice Privilegium suscipiendi Ordines
ab alieno Episcopo in hæc verba: (Vt ab Or-
dinario viciniore, constito illi prius per legitimas
probationes de Vita, & moribus, caterisque re-
quisitis, &c. vel de ejus licentia, cujus etiam te-
stimonio, vita, & mores tui commendentur, à
quovus alio Antistite, &c. promovearis) sic ibi.
lit, obtentis literis commendatitiis sui Vica-
rii Capitularis, ordinatus est ab Episcopo
Cephaludensi Subdiaconus, & Diaconus,
non obtenta licentia Episcopi vicinioris.
Nunc eidem Clerico Titio, volenti initiari
Sacro Ordine Presbyteratus, ab Illustrissimo
Archiepiscopo Panormitano, utique viciniore,
opponitur, ipsum Titium esse suspensum,
ob omissionem Ecclesiæ, quæ erat obtinenda
ab Episcopo viciniore.

4. Ego censeo, prædictum Clericum nul-
lam incurrisse suspensionem, in suscipiendis
Sacris Ordinibus Subdiaconatus, & Diacon-
atus ab Episcopo Cephaludensi sine licen-
tia Episcopi viciniotis. Ducor, quia hæc sus-
pensio, aut dicitur esse ab Homine, aut dici-
tur esse à Jure; sed neutrum verum est, ut
probabo: ergo nullam incurrit suspensio-
nem.

5. Quod nulla in hoc casu sit suspensio
ab Homine, resest luce clarior. Quia, nec
à Summo Pontifice lata est, nec ab Ordina-
rio propriæ Diœcesis, v. g. Vicario Capitu-
lari, nec ab ullo Episcopo viciniore, nec ab
ipso Episcopo Cephaludensi.

6. Tota ergo controversia esse potest de
suspensione à Jure, & hanc non adesse, seu
non esse latam in prædicto casu, sic evinco.
Suspensio à Jure lata, cum quis ordinatur
sine literis testimonialibus, vel commenda-
titiis, tunc tantum incurritur ab eo, qui sic
ordinatur, quando ordinatur sine literis Di-
missionis, seu commendatitiis, sui proprii
Ordinarii, sed in prædicto casu Titius non
est ordinatus sine literis commendatitiis sui
proprii Ordinarii, has enim habuit à Vicario
Capitulari

Capitulati suæ propriæ Diœcesis, qui utique est Ordinarius ipsius Titii proprius (Dimissorias concedere ille non poterat) ergo in prædicto casu Titius non incurrit suspensionem à Jure latam.

7. Probo majorem propositionem, quia Concilium Tridentinum, quod est Jus novum, & interpretativum Jurium antiquorum de his literis agens, seu de ista licentia, & consensu, semper vult, ut licentia, consensus, & literæ sint Prælati proprii, vel, quod idem est, sui. Sic habetur *sess. 14. cap. 2. de Reformat.* ibi (*absque sui proprii Prælati expresso consensu, aut literis Dimissoriis.*) & eundem sensum faciunt verba *cap. 3. ibi (suos Clericos, absque suo examine, & commendatitiis literis) & sess. 23. cap. 8.* quem locum mox ponderabo, (*sine Ordinarii sui literis commendatitiis*) & eadem *sess. 23. cap. 16. ibi (sine commendatitiis sui Ordinarii literis.)*

Sed quod Caput est, in terminis nostri proprii casus, in quo obtentum est speciale Pontificis Privilegium suscipiendi Ordines à quovis Antistite de licentia Ordinarii vicinioris, loquens Concilium Tridentinum *sess. 23. citata cap. 8.* nil aliud statuit, nisi (*Ut probitas, ac mores Ordinarii sui testimonio commendentur.*) Et deinde subdit, incurrendam esse suspensionem ab eo, qui seus fecerit: nimirum, qui fuerit ordinatus sine testimonio Ordinarii sui de vita, & moribus: Non ergo incurritur suspensio à Titio ordinato sine licentia Ordinarii non sui, id est sine licentia vicinioris. Et hanc intelligentiam dederunt Concilio Tridentino, Auctores sequentes.

Henric. Henriquez, *Theologus Societatis Jesu, in summ. libro 13. cap. 38. num. 2.* Franciscus Tolet. *eiusdem Societ. in summ. libro primo, cap. 49. num. 4.* ubi tandem concludit loquens de prædicto loco Concilii requirentis tantum licentiam Ordinarii sui (*& hoc est, quod sub hac pœna statuitur.*)

Stephanus Quaranta in *summ. Bullar. verb. Ordo 8. suspensionis pœnam.* Aloysius Ricc. in *prax. Episcop. tom. 3. resolut. 235. initio*, qui omnium aperitissime intelligit Concilium, cum exclusione licentiæ alterius Ordinarii in terminis nostri casus, in quo est obtentum privilegium à Sede Apostolica. Formalia ejus Auctoris verba sunt: (*Papa potest alicui concedere privilegium, ut possit ordinari à quocumque Catholico Antistite, quo casu solum*

requiruntur literæ testimoniales proprii Episcopi de vita, & moribus.)

Fornarius de *Sacramen. Ordin. cap. 4. num. 3.* quem citat Barbof. loco mox allegando.

P. Marius Andria apud Steph. Quarant. loco citato.

Omnium novissimus Augustinus Barbof. de *potest. & offic. Episcop. 2. p. allegat. 7. num. 15.* qui aperte etiam excludit novas literas Dimissorias, obtinendas ab alio, sed satis esse testimoniales proprii Ordinarii de vita, & moribus, & ex defectu istarum tantum testimonialium docet, incurri suspensionem latam in Concilio Tridentino *sess. 23. cap. 8.*

Denique hanc ipsam Doctrinam, & intelligentiam Tridentini fuisse traditam à Sacra Congregatione Cardinalium interpretum Concilii Tridentini, refert Ricc. loco cit.

8. Dices Primò, Concilium Tridentinum non apposuisse expressè *sess. 23. citata cap. 8.* particulam (*santum*) dicens, requiri commendatitias Ordinarii proprii tantum.

9. Aut Dices, ex omissione tantum commendatitiarum Ordinarii proprii incurri suspensionem.

10. Respondeo, id, quod non apponitur, nec requirit, & haberi pro excluso per Jura vulgata; quod in re nostra verius est, cum versemur in pœnalibus, & in odiis. Si ergo pœna suspensionis imponitur in omissione commendatitiarum proprii Ordinarii, sine ulla alia mentione suspensionis, incurrendæ ex omissione licentiæ alterius Ordinarii, utique talis suspensio nulla erit; quia pœna non incurritur; nisi sit expressa. Adde, quòd sic intellexerunt Tridentinum DD. citati.

11. Dices Secundò, in literis ipsi Apostolicis hujus Brevis, seu Privilegii, præter commendatitias Ordinarii proprii, de quibus loquitur Tridentinum *sess. 23. cap. 8. citato*, requiri licentiam Ordinarii vicinioris, & ejus Testimonium, seu literas commendatitias.

12. Respondeo, id esse verissimum de literis, & licentia Ordinarii vicinioris: At ubi, quæso, apparet ex omissione istarum literarum, sive licentiæ, incurri suspensionem? Sanè fatendum est, nullam incurri suspensionem, quia, neque in Jure, nec in ipsis literis Apostolicis privilegii, ulla suspensio expressè imponitur; pœna autem non incurritur,

zur, nisi exprimat. Quod ergo notandum est, in istis literis Apostolicis, illud est, imponi à Pontifice obligationem habendi licentiam à viciniore Episcopo, non autem imponi suspensionem contra Clericum, qui talem licentiam à viciniore Episcopo non obtinuit. Hoc censeo, accurata animadversione dignum esse.

13. Dices Terriò, incurri suspensionem, non obtenta licentiâ Episcopi viciniore, propter paritatem rationis; Nimirum, sicut incurritur, non obtenta licentiâ à proprio Ordinario, ita, & incurritur, non obtenta licentiâ Episcopi viciniore.

14. Sed hæc obiectio nullam habet vim. Nam pœna, præsertim Censuræ, non inferitur ex paritate rationis, ut est vulgatissimū apud Auctores de Censuris scribentes. Quinimmo iidem asserunt, quòd pœna, imposita ob delictum minus, non est extendenda ad delictum majus.

Non valet ergo dicere, est imposita suspensio huic delicto, quod est, non obtinere licentiam Ordinarii proprii, igitur imposita censenda est alteri simili delicto, quod est, non obtinere licentiam Ordinarii viciniore. Et adest Ratio, cur licentiâ Ordinarii viciniore non sit ita simpliciter necessaria, ut, ex omissione, incurratur suspensio; quia nimirum, non potest Episcopus viciniore plenam, & exactam Approbationem alieni Clerici inducere.

15. Dices Quartò. Prædictus Clericus contraxit tandem suspensionem, quia, non obtinens licentiam ab Ordinario viciniore, censetur, non obtinuisse eam ab Ordinario proprio, quia Ordinarius viciniore in isto casu habendus est, tanquam proprius.

16. Respondeo Primò, Ordinarium proprium sumendum esse rigorosè pro Ordinario propriæ Diœcesis; tum, quia versamur in pœnalibus, & odiis, in quibus nunquam facienda est extensio, sed sumenda sunt vocabula in significatione strictiori; tum, quia Concilium Tridentinum omnibus locis supra citatis, præsertim *sess. 23. cap. 8.* ubi imponit suspensionem Clerico ordinato sine licentiâ proprii Ordinarii, proprium Ordinarium contra distinguit ab omni alio, etiam viciniore, & ita Ordinarius viciniore in tali casu nulla ratione est habendus tanquam proprius.

17. Respondeo Secundò ad hanc obiectio-

Tamburinus de Sacramentis.

nem, eam nobis maximè favere, si vim habeat. Nã, si viciniore est habendus, ut proprius, utique poterit prædictum Clericum, absolvere à suspensione contracta, sic enim argumentor. Ordinarius proprius hujus Clerici potest eum absolvere à prædicta suspensione in utroque foro de potestate ordinaria, quia talis suspensio non est Pontifici reservata, sed Ordinarius viciniore, ut obiectio concludit, est habendus tanquam proprius, seu, per æquivalentiam, est proprius; ergo Ordinarius viciniore potest prædictum Clericum absolvere à prædicta suspensione in utroque foro.

18. Dices Quintò. Contraxit hic Clericus suspensionem ex alio capite, videlicet, quia est ordinatus ab alieno Episcopo sine literis Dimissoriis Ordinarii proprii, cui delicto certum est, esse impositam suspensionem in Tridentino *sess. 32. cap. 8.*

19. Respondeo, literas Dimissorias Ordinarii proprii esse necessarias, tunc tantum, quando Clericus est ordinandus ab alieno Episcopo sine Privilegio Pontificis, quando autem obinetur tale Privilegium non requiruntur literæ Dimissoriales Ordinarii proprii Clerici ordinandi; & ita sentiunt *Henriquez, lib. 13. cap. 38. num. 2. Quarant. in summ. Bullar. ver. Ordo, §. suspensionis pœnam, ubi citat Patrem Marium Andream, Tolet. lib. 1. summ. cap. 49. num. 4. Ricc. tom. 3. prax. Episc. resolut. 235. initio, ubi affert declarationem Cardinalium, Barbosa. de potest. & offic. Episcop. par. 2. allegat. 7. num. 15.*

Et ratio est, quia Papa ipse dat licentiam, & Dimissorias.

20. Literæ autem propriæ Dimissoriæ differunt à literis Testimonialibus de vita, & moribus Clerici ordinandi, ut apertissimè docent, *Ricc. loco citato, num. ult. Quarant. loco cit. Barbosa. loc. cit. num. 16. ubi dicit Bonacin. & alios, & ita etiam sentit Doctor Navarr. lib. Consilior. titul. de tempor. ordinat. conf. 19. in editione vetusta, & conf. 27. in edit. nova, num. 1.*

Satis sit hoc discrimen, ne longum faciam, quia Dimissoriæ propriæ dant licentiam alieno Ordinario ordinandi Clericum non suum subditum; At verò literæ testimoniales continent tantum simplex Testimonium, & Approbationem de vita, & moribus Clerici ordinandi, sine ulla concessione licentiæ ad suscipiendos Ordines; quod explico à simili Approbatio Confessarii facta ab Ordinario est

Na

simplex

simplex Testimonium, seu Judicium de ejus sufficientia ad audiendas Confessiones, non autem est licentia, quæ tunc datur, cum datur Jurisdictio; sic ergo, litteræ Testimoniales similes sunt Approbationi. Litteræ verò Dimissoriales concedunt facultatem, & licentiam alieno Ordinario, &c.

Cætera, in quibus differunt inter se, utraque litteræ, colliguntur ex *Zerol. in prax. Episcop. par. 1. verb. Dimissoria*, ubi latè agit de iis, quæ continentur in Dimissoriis.

21. Dices Sextò. Sed neque potuit prædictus Clericus licitè obtinere has ipsas litteras Testimoniales de vita, & moribus suis à proprio suo Ordinario, quia jam Sedes vacabat infra annum: talis ergo obtentio fuit illicita, & nulla.

Respondeo, hanc objectionem non esse alicujus momenti; Nam infra annum à Sede vacante prohibitum est Capitulo, seu Vicario Capitulari concedere litteras propriè Dimissorias, non autem concedere litteras Testimoniales de moribus, & vita, Has ergo licitè potuit prædictus Clericus obtinere, quia licitè potuit Vicarius Capitularis infra annum eas concedere. Et quod hoc infra annum possit Vicarius, sive Capitulum præstare, sentiunt clarè *Barbof. loc. cit. num. 16.* post alios, quos refert, & sequitur, & *Quarant. loc. cit. & verb. Capitulum Sede vacante, qu. 10. §. Tertio limitata, & Navarr. loc. cit. & Ricc. loc. cit. num. ult.*

22. Dices Septimò. Pontifex in privilegio obtento fortasse requirit litteras Ordinarii proprii propriè Dimissorias, quas jam non obtinuit prædictus Clericus.

23. Respondeo, has non requiri in privilegio obtento, sed solum litteras Testimoniales Ordinarii proprii, ut patet ex Textu Bre-

vis; nec potuit Pontifex propriè Dimissorias requirere concedendas à proprio Ordinario, cum eas infra annum non possit Vicarius Capitularis concedere, ut habetur in Jure; Pontifex autem præsumitur, habere omnia Jura in serinio pectoris sui, ut dicitur *c. 1. de Constitut. in 6.* & in eodem privilegio aperte ostendit, se habere noticiam Sedis vacantis; Solum ergo requirit Pontifex testimonium Ordinarii proprii de vita, & moribus Clerici, quod jam Clericus authenticè ostendit.

Et hæc dicta sunt circa Majorem Propositionem allatam in nostro syllogismo supra num. 4.

24. Quod attinet ad minorem, res est clara; nam litteras Testimoniales proprii Ordinarii, & habet, & affert, sigillo munitas authentico.

25. Brevis ergo ratio est, quia non incurritur suspensio, nisi sit lata: At ob hoc delictum peculiare Clerici Titii non est lata ulla suspensio, ergo.

26. Ex dictis inferitur, Episcopum Cephaludensem non incurrisse suspensionem à collatione Ordinum, nec postea, conferendo, contraxisse irregularitatem.

Haecenus P. Petrus Mustica, & ego item, De Ordine hæctenus.



Finis Libri Septimi de Sacramento Ordinis.

Lauds DEO, Beatiss. Virgini; ac B. Aloyso.